JAVA-BODE.

NIEUWS- HANDELS- EN ADVERTENTIE-BLAD VOOR NEDERLANDSCH-INDIE.

A°. 1856. **Zaturdag 23 Februarij.** **N°. 16.**

Prijs per half jaar voor *Batavia* . . . . *f* 12,50.
» » » » » *Java*. . . . . » 15,—.
» » » » » *Buitenbezittingen* . . » 17,50.
De betaling geschiedt vooruit. — Brieven *franco*.

De JAVA-BODE verschijnt op Woensdag en Zaturdag van elke week, voor posttijd.

De prijs der Advertentien is ZESTIG duiten voor de Vijf Woorden.
Bij eerste of meerdere herhaling DERTIG » » » » »
Behalve het Zegel voor den Lande.
Advertentien kunnen worden aangenomen tot ELF ure's voormiddags.

Bij deze Courant behoort één BIJVOEGSEL.

Javasche Courant 20 Feb. no. 15.

Bij Koninklijk besluit van den 23sten September 1855 no. 55, is aan *A. van Aalburg*, laatstelijk kassier bij het vendudepartement te Batavia, uit 's lands dienst ontslagen bij besluit van den Gouverneur-Generaal van Nederlandsch-Indië, van den 13den September 1851 no. 1. en sedert gepensioneerd, alsnog verleend een eervol ontslag uit de dienst.

Civiel Departement.

Toegekend:

Aan den ambtenaar voor de kina-cultuur *J, K. Hasskarl*, de rang van assistent-resident, met magtiging om het costuum van dien rang te dragen.

Gesteld:

Voorloopig, ter beschikking van den hoofdinspecteur van financien, ten einde dezen te assisteren in de uitvoering der hem opgedragen commissie, de ambtenaar *C. Wiggers*, laatstelijk assistent-resident van Panaroekan en Bondowosso, residentie Bezoekie; en zulks met intrekking van het aan hem bij besluit van 28 November 1855 no. 16 verleend 2jarig verlof naar Nederland.

Ter beschikking van den directeur der cultures, de ambtenaar *F. A. C. Halewijn*, laatstelijk controleur der tweede klasse bij de landelijke inkomsten en cultures.

Benoemd:

Tot secretaris der residentie Pasoeroean, de secretaris der residentie Bantam *C. N. H. van Lawick van Pabst*.

Ingetrokken:

Op zijn verzoek, het aan *J. W. P. Basens*, laatstelijk onderwijzer aan de gouvernements lagere school te Tegal, wegens ziekte, verleend 2jarig verlof naar Nederland.

Verleend:

Een 2jarig verlof naar Nederland, wegens ziekte:
aan den assistent-resident van Toeban (Rembang) *W. J. M. Michielsen*.
aan den onderschout te Weltevreden *J. W. Kröller*.
aan den opziener bij de koffijbereiding in de residentie Bantam *J. H. van Bouwdijk Bastiaanse*.

Militair Departement.

Bevorderd:

Bij het wapen der genie.

Tot eersten luitenant, de tweede luitenant *G. H. Schepers*.

Bij het wapen der infanterie.

Tot kolonel, de luitenant-kolonel *J. A. Waleson*, van het 10de bataillon.

Tot luitenant-kolonels:

Bij het 2de bataillon (Celebes), de majoor *W. Lammeree*, van dat bataillon, en

in de Wester-afdeeling van Borneo, de majoor *W. E. Kroesen*, van het 13de bataillon.

Tot majoors:

Bij het 5de bataillon (Palembang), de kapitein *J.* E. *Hagen*, van het 11de bataillon.

Bij het 8ste bataillon, de kapitein *W. J. A. W. Boers*, van het garnizoens-bataillon in de 2de militaire afdeeling op Java.

Bij het 10de bataillon, de kapitein *E. Rappard*, van het garnizoens-bataillon in de 1ste militaire afdeeling op Java.

Bij het garnizoens-bataillon ter Sumatras Westkust, de kapitein *H. D. Palestein Helderman*, van het 9de bataillon, thans met verlof in Nederland.

Bij het garnizoens-bataillon op Banka, de kapitein J. *H. Nieuland*, van het garnizoens-bataillon ter Sumatras Westkust.

Tot Kapiteins:

Bij het 2de bataillon, de 1ste luitenant-adjudant in de Padangsche-Bovenlanden *F. W. L. Lambrecht*.

Bij het 5de bataillon de 1ste luitenant J. *P. Pfeiffer*, van het garnizoens-bataillon ter Sumatras Westkust.

Bij het 7de bataillon, de 1ste luitenant *C. H. O. ter Schouw*, van dat bataillon; de 1ste luitenant *F. G. Pfeiffer*, van het 13de bataillon, en de 1ste luitenant *P. M. Gallas*, van dat bataillon.

Bij het 9de bataillon, de 1ste luitenants *W. E. Frowein* en *H. G. J. L. Leijners*, beiden van dat bataillon, en *R. C. Staverman*, van het 14de bataillon.

Bij het 11de bataillon, de 1ste luitenant *W. C. A. van der Hucht*, van het garnizoens-bataillon in de 3de militaire afdeeling op Java.

Bij het 13de bataillon (Batavia), de 1ste luitenants *F. A. Horrman*, en *J. Verschuijl*, beiden van het 11de bataillon: de 1ste luitenants *B. F. E. J. Klamberg*, en *A. W. T. H. Tuckermann*, beiden van het 1ste bataillon.

Bij het garnizoens-bataillon in de Molukkos, de 1ste luitenant-adjudant *G. L. C. C. van Vugt*, van het 14de bataillon.

Bij het garnizoens-bataillon ter Sumatras Westkust, de 1ste luitenant *C. P. H. Overduin*, van het 14de bataillon.

Tot 1ste Luitenants:

De 2de luitenant-adjudant van den kommandant der drie bataillons te Willem I. *W. N. Verlegh*, met bepaling dat hij in die betrekking zal blijven continueren.

Bij het 1ste bataillon, de 2de luitenant J. *K. Scheltens*, van het 6de bataillon, en de 2de luitenant *F. van Genderen*, van het garnizoens-bataillon in de Molukkos.

Bij het 4de bataillon, de 2de luitenants *A. A. M. van Leersum* en *C. G. Gehne*, beiden van dat bataillon.

Bij het 5de bataillon, de 2de luitenant *F. L. Ruzette*, van dat bataillon.

Bij het 7de bataillon, de 2de luitenants S. *J. Brunsveld van Hulten* en J. *C. Hamel*, beiden van dat bataillon, alsmede de 2de luitenant *J. Egger*, van het 13de bataillon.

Bij het 8ste bataillon, de 2de luitenant *J. J. van Roij*, van het garnizoens-bataillon te Palembang.

Bij het 9de bataillon, de 2de luitenant *J. H. C. W. M.* J. *Gerlach*, van het garnizoens-bataillon te Palembang, de 2de luitenant *F. Hubeek*, van het garnizoens-bataillon ter Sumatra's Westkust, en de 2de luitenant *P.* J. *C. de Ruiter*, van de garnizoens-compagnie te Bencoelen.

Bij het 10de bataillon, de 2de luitenants *C. Metzler* en *J. L. F. Renaud*, beiden van dat bataillon.

Bij het 11de bataillon, de 2de luitenant *G.* J. *W. van Rhijn*, van het 12de bataillon.

Bij het 13de bataillon (Batavia), de 2de luitenant *L. J. F. A. de Lassasie*, van het 5de bataillon; de 2de luitenant *C. M. L. Speltie*, van het 4de bataillon; de 2de luitenant *W. Mehern*, van het garnizoens-bataillon in de 3de militaire afdeeling; de 2de luitenant *S. H. van Frankenberg Ludwigsdorff*, van het garnizoens-bataillon ter Sumatra's Westkust; de 2de luitenant *C. Boekstal* van het 5de bataillon, en de 2de luitenant *F. T. Engel*, van het 14de bataillon.

Bij het garnizoens-bataillon in de 1ste militaire afdeeling, de 2de luitenant *J. D. Landzedel*, van dat bataillon.

Bij het garnizoens-bataillon in de 3de militaire afdeeling, de 2de luitenant *C. Bangert*, van dat bataillon.

Bij het garnizoens-bataillon op Banka, de 2de luitenants *P. H. Verberne* en *W. L. Rogge*, beiden van dat bataillon.

Bij het garnizoens-bataillon op Palembang, de 2de luitenant *J. J. T. Pacque* en *N. Volkers*, beiden van dat bataillon.

Bij het garnizoens-bataillon op Celebes, de 2de luitenant *P. A. van Goor*, van dat bataillon.

Benoemd:

Tot 2de luitenants:

Bij het 2de bataillon, de sergeant *H. Demmeni*, van het 11de bataillon.

Bij het 3de bataillon, de sergeant *J. T. Scheltema*, van het 8ste bataillon.

Bij het 4de bataillon, de sergeant *H. W. O. de Bruijn*, van het 1ste bataillon.

Bij het 14de bataillon:

de sergeant-majoor *C. G. H. F. van Schendel*;

de sergeant *L. J. F. E. von Ende*,

de sergeant-majoor *J. A. Dezentje*; alle drie van het 1ste bataillon.

de sergeant *J. L. l'Espagniol*, van het 6de bataillon, en

de sergeant *H. H. van Valkenburg*, van het 11de bataillon.

Tot militairen concierge bij het paleis te Weltevreden, de sergeant-majoor van het garnizoens-bataillon in de 1ste militaire afdeeling *P. J. de Booij*, met bepaling dat hij bij zijn corps zal worden gevoerd voor memorie.

Oproeping van Crediteuren.

In de *Javasche Courant* van 20 Feb. worden opgeroepen de debiteuren en crediteuren in de navolgende boedels:

Door het collegie van boedelmeesteren te Batavia: van de in de kampong Pinansia vermiste chinesche vrouw *Njonja Rottie*, en van den te Grissee overleden inlander *Oesoep*.

Door de Agenten der Samarangsche Wees- en Boedelkamer te Rembang: van wijlen *Lim Djaksong* te Lassem.

Door de Executeuren testamentair te Batavia: van wijlen den Chinees *Khouw Oe*.

Door de meerderjarige erfgenamen te Kediri: van wijlen de Chinesche vrouw *Theesagiok*.

Door de Testementaire Executeuren te Djocjocarta: van wijlen den heer *J. P. Kocken*.

Vertrekkende Personen.

E. Busing en *familie*. — *F. Schmitt*. — Kapt. *Bieler*. — *K. F. van Steijn van Hensbroek* en *echtgenoot*. — *Kröller* en *echtgenoot*.

Javasche Courant 23 Feb. no. 16.

Civiel Departement.

Benoemd:

Tot assistent-resident, tevens vendumeester, te Soerabaya, de assistent-resident van Japara *L. A. Gallé*.

Militair Departement.

Op hun verzoek, eervol, uit Z. M. militaire dienst, met behoud van regt op pensioen, de intendant der 2de klasse bij de militaire administratie *M. Nordmann* en de 1ste luitenant der infanterie *J. W. König*.

Oproeping van Crediteuren.

In de *Javasche Courant* van heden, worden opgeroepen de debiteuren en crediteuren in den navolgenden boedel:

Door den Testamentairen Executeur te Soerabaya: van wijlen *Carel Martinus Canelle*.

Vertrekkende Personen.

G. E. J. van den Bossche. — *W. Verweij*. — *K. J. Houtbeckers*. — *H. L. Bennin* en *familie*.

DE TWEE RINGEN. (*vervolg.*)

V.

In eene boot, die op de reede van Port Louis op 't eiland Sint Mauritius met een touw aan eene klip vastlag, lag eenige jaren later een knaap zoo lang hij was onder de roeibanken uitgestrekt. Hij was gekleed in luchtige witte zeemansdragt en de witte stroohoed lag nevens hem. Een zware kokosboom, die zich op de zandige kust verhief, breidde zijne bladerkroon over den slapenden knaap uit. Wat verder aan den oever zat een matroos en rookte op zijn gemak zijne sigaar, terwijl hij de fraaije schilderij beschouwde, die zich voor zijne blikken uitbreidde. Vlak vooruit zag hij, hoe de flinke schoener Victoria van Malmö zijne masten boven den blanken waterspiegel verhief, en daar op wijder afstand zag hij de witte huizen van Port Louis als door een netwerk van masten en touwen heenschemeren; boven de stad breidden zich langs eene zachte helling luchtgroene boomgroepen uit en verder op, waar het land steil in de wolken opstak, waar de eene berg zich op den ander stapelde, werd het groen donkerder en hier en daar door graauwe rotswanden doorsneden, tot de hooge spits van den Piton du Pouce zich in den vorm van een opgestoken duim met hare naakte wanden in den helderen hemel verhief.

De knaap ontwaakte en wreef zich de oogen, waaruit hij een vriendelijken blik op den matroos wierp. »Ha, Troberg,'' zeide hij »ik heb zeker lang geslapen? Dat roeijen maakt iemand moê en 't is hier dan ook gloeijend heet.''

»Ja, ja, arme jongen, gij hebt den slaap wel noodig, want gij hebt het bitter slecht, sedert de kapitein begonnen is, zoo beestachtig te zuipen. 't Is jammer van hem, want anders is 't een brave kerel, maar nu maakt hij het te grof en pimpelt den ganschen dag grog, zooals hij zeit tegen de cholera, waarvoor hij doodelijk bang schijnt te wezen. De moeije brik, die wij op de hoogte van Port Dauphin praaiden, had te Calcutta de helft van haar volk verloren; daar moeten wij ook naar toe, en als de plaag er toen al zoo erg was, zal ze in dit jaargetij ligt nog toenemen. Met drie maanden zijn we er, dat is het ergste saizoen — en de vrees voor de ziekte brengt onzen kapitein geheel van streek.''

»Och ja,'' zeî de knaap, »ik moet wel hard werken, maar wat doet dat? Ik ben nu, God dank, onder eerlijke lui.''

»Ja, dat zijt ge,'' sprak Troberg en stond op.

»Nu dan, oudje,'' zeî de knaap en wierp een schelmachtigen blik op zijnen Mentor, »hebt ge er verdriet óf spijt van gehad, dat ge voor mijn gedrag instondt?''

»Neen, de donder haal, neen, mijn jongen; maar 'k ben vaak in angst geweest, dat ge hals en beenen zoudt breken, zoo'n waaghals zijt ge. — Toen we bij de Kaap dien storm hadden en ge naar boven moest, toen dacht ik: Adies, daar gaat hij! en dat is meer gebeurd, maar God dank, ge kwaamt nog altijd goed te regt.''

»Maar Troberg,'' viel hem de knaap in 't woord, »ge hebt mij beloofd, mij eens naar die plantaadje mee te nemen, zult ge 't nu doen ook?''

»Ja, ja,'' antwoordde de zeeman; »'k liet u maar eerst ter deeg uitslapen, want het gaat tegen de bergen op, schoon mijnheer Wester zoo bijster ver niet woont.''

»Wester? Is hij een Engelschman?''

»Neen, neen, hij is even goed een Zweed als gij en ik, schoon hij de taal nog maar slecht spreekt; maar een Zweed is hij, niet ver van Helsingborg van daan, uit de buurt, waar ik vrouw en kinderen heb — de jongens zullen nu wel druk slieren en sleedje rijden; want kijk, Karel, daar is men thans in 't hartje van den winter en heeft sneeuw en ijs — misschien zit de Sond wel toe — doch dat is doorgaans niet in Februarij; maar we zijn eerst in 't begin, en dus kon het toch nog wel wezen.''

»Dat is evenwel toch raar,'' zei de knaap; »en hier zitten we en zweeten van de hitte. We moeten dus toch wel een heel stuk van huis wezen.''

Op den weg naar de plantaadje van den heer Wester vertelde Troberg de geschiedenis van dien man. Wester was namelijk koopman geweest in eene der zweedsche

zeesteden en had veel gespeculeerd, maar tegenspoed gehad. Toen hij nu zag, dat het met de zaken niet langer gaan wilde, en hij ten laatste verscheiden wissels met protest terugkreeg, nam hij een kort en goed besluit en pakte zijne biezen. Uit wat hij achterliet konden nogtans zijne schulden grootendeels betaald worden, en wat te kort schoot deed hij in vervolg van tijd met renten en al af.

Eindelijk na lang omzwerven was hij op het eiland Mauritius of Isle de France aangeland, had daar de dochter van een plantaadjebezitter getrouwd en woonde thans op het door zijne vrouw geërfde landgoed in een fraai dal tusschen Mastagne en de uiterste groepen van den Piton du Pouce.

Weldra lag het fraaije goed voor hen, een sierlijk landhuis met een door twaalf slanke zuilen gedragen uitbouw voor den ingang, — eene soort van peristyle, omgeven van bloeijende amandelboomen. Achter het gebouw verhieven zich eenige broodvruchtboomen met hunne gele vruchten en nog verder regts stond eene groep oranjeboomen, die bloeiden en hunne geuren over het voorplein verbreidden, welks tierig grasperk telkens, als de wind door de boomen suizelde, bevochtigd werd door een fijnen stofregen, die uitspatte uit een waterstraal, die uit een klein bekken midden op het plein opsteeg. Eenige vrolijke en door de zon verbrande kinderen speelden buiten en een meisje, eenigzins grooter dan de overigen, kwam met den uitroep: »*Trobair, mon cher Trobair!*" op de aankomelingen toespringen. — »Ha, mijne kleine Adli!" zeide de zeeman, nam het meisje op den arm en droeg het over het plein. »Hier is een speelkameraad," vervolgde hij; »doch zij verstaat hare moedertaal niet, — hier is een jonge *garcon pour jouer avec.*"

Thans zochten zij den heer Wester op. Deze was een man van diep in de veertig jaren met een edel, schoon eenigzins oudachtig gezigt. Met een vriendelijk lachje ontving hij den eerlijken zeeman, die hem dadelijk zijn beschermeling voorstelde.

»Staat de oude toren Karnan bij Helsingborg nog en hoe maken het de vrienden daar?" vroeg Wester.

»Kostelijk, de donder haal!" riep de zeeman, en thans begon een lang relaas van wat in het stadje was voorgevallen en waaronder ook veel voorkwam, dat bijzonder zijne vrouw en zijne kinderen betrof, een kapittel, dat de brave zeebonk nooit regt uit het oog kon verliezen.

Den knaap was onder 't praten der ouden de tijd al spoedig wat lang gevallen; hij sloop dus zoetjes het huis uit en zocht zijn heil onder de kinderen. Wel verstond hij hunne taal niet, want zij spraken fransch, als de moeder, doch kinderen begrijpen elkander ligt en de vlugge matrozenjongen en de kleinen van den planter bedienden zich elk van zijne moedertaal, waarbij teekens en gebaren het ontbrekende zoo veel mogelijk moesten aanvullen. Het kleine meisje, dat Troberg dien zij voor een paar dagen ontmoet en wiens naam en trekken haar kinderlijk gebeugen trouw vastgehouden had, bij zijne komst zoo vriendelijk verwelkomde, had den knaap spoedig bij de hand gegrepen, en thans liep de gansche kindertroep lagchend en stoeijend van het huis weg. Zij gingen over eene van bamboeriet gebouwde brug, hangende over eene in de diepte tusschen rotsen bruisende beek, die verder benedenwaarts door eene groene vlakte, waarop uitgestrekte rijstvelden in het vochtig aardrijk woekerden, luchtig heenkronkelde en zich eindelijk in een breeder stroom uitstortte. De ligte brug waggelde onder hunne voeten, toen zij daarover liepen, en haar achter zich hebbende, kwamen zij weldra in een dal tusschen de bergen, waar zich eene suikerplantaadje voor hen uitstrekte. Eene menigte negers waren daar in de brandende zonnehitte aan den arbeid; hunne zwarte huid glom van zweet, maar desniettemin zongen zij hunne eentoonige liederen en schenen blij en vergenoegd. Heer Wester was ook de beste heer voor zijne slaven in de gansche kolonie, en dat wisten de zwarten. Kleine negerjongens repten zich met bossen afgesneden suikerriet op het hoofd voort; groote met ossen bespannen en insgelijks zwaar beladen karren bewogen zich langzaam over het veld op een gebouw toe, dat digt onder de steile helling des bergs

Théâtre Français de Batavia.

Direction de MM. VAN KINSBERGEN et Ad. POTIER.

Lundi, 25 Février 1856.

4me représentation du 12me mois de l'abonnement de la première année théâtrale.

FRA DIAVOLO,

Opéra Comique en 3 Actes.

Le Spectacle commencera á **sept heures précises.**

(397)

129ste Frankforter
Staats-Loterij

Gewaarborgd en geautoriseerd door het Gouvernement der Vrije Stad Frankfort aan den Main.

KAPITAAL: Een Millioen 828,450 Guld.

bestaande uit

20,000 Loten met 13,600 Prijzen en 11 Premiën.

De hoogste kansen zijn: *f* 200.000, *f* 150.000, *f* 120.000, *f* 115.000, *f* 112,000, *f* 110,000, *f* 105 000, *f* 104,000, *f* 100,000, *f* 50.000, *f* 20.000, *f* 15 000, *f* 12,000, *f* 10,000, *f* 6000, *f* 5000, *f* 4000, enz. enz.

Plannen en Loten voor deze welbekende en voordeelige Loterij, zijn van heden af te bekomen door tusschenkomst van den heer **H. M. VAN DORP.** te Batavia.

Men wordt verzocht vroegtijdig genoeg zijne bestellingen te doen toekomen, ten einde spoedig in het bezit der Loten te geraken. De Lijsten van elke trekking worden terstond per Mail afgezonden, terwijl tevens geremitteerd wordt voor de eventueel gewonnen prijzen.

(2412) **SCHWARZSCHILD-SONS,**

Bankiers en aangestelde Gouvernements Collecteurs, Frankfort a/M.

Prijs der Loten:

Een geheel Lot *f* 120. Een half Lot *f* 60.
Een kwart Lot *f* 30.

Voordeelen worden genoten bij het nemen van meerdere Loten:

4 geheele of 8 halve of 16 kwart Loten kosten slechts *f* 450.

10 geheele of 20 halve of 40 kwart Loten kosten slechts *f* 1100.

129ste
Frankforter Staats-Loterij.

Heele, Halve en Kwart Loten te bekomen à *f* 120, *f* 60 en *f* 30, bij

(189) H. M. VAN DORP,
te Batavia.

Eene Dame van ondervinding in het vak van **OPVOEDING**, wenscht geplaatst te worden in eene fatsoenlijke familie. Adres franco brieven, lett. A. Z., aan den heer

(399) E. FUHRI, te Soerabaya.

Door vertrek biedt de ondergeteekende zijne zaken op zeer voordeelige en aannemelijke voorwaarden ter overneming aan.

(379) B. VAN DER ZWAAN.

Soerabaya, 14 *Februarij* 1856.

De Vennootschap tusschen de Heeren Mr. *Willem Suermondt* en *Achille Desperoux*, bestaande onder de firma *A. Desperoux & Co.*, is ontbonden en laatstgenoemde met de likwidatie belast, blijkens akte voor mij verleden.

(375) KLEIJN, Notaris.

Op een Instituut te Batavia wordt eene **SECONDANTE** gevraagd. Adres onder de letters A. K. bij

(373) LANGE & Co.

Wereld-Schepping.

I. *Ule*, De Wereld, beschouwd in den strijd harer wording, door *A. Winkler Prins*, 3 dln., met platen *f* 12.

Dit nieuwe werk kan beschouwd worden als een aanhangsel op de beroemde

II. *van den Broek*, Sporen der natuurlijke geschiedenis der Schepping, 2 dln., 3de druk *f* 6.

III. *Vervolg* op bovenstaand werk met wederleggingen *f* 3 50.

IV. *Mason*, Schepping door tusschenkomst van God *f* 3 50.

V. *Hugh Mille*, Het Scheppingwonder *f* 7.

Te Batavia en Samarang bij

(365) VAN HAREN NOMAN & KOLFF.

Boekhandel van H. M. van Dorp
te Batavia.

Zes nieuwe Werkjes voor de Jeugd.

Duizend Raadsels, Logogryphen, Charaden enz. *f* 3.
Natuur-, Reken- en Letterkundige Vermakelijkheden *f* 3.
52 Dagen uit de Vaderl. Geschiedenis *f* 3.
Merkwaardige Personen en Voorvallen uit de Wereldgeschiedenis *f* 3.
De Mensch en de Natuur *f* 3.
Vertellingen van groote Menschen and kleine Kinderen *f* 3.

(383)

GOLDBERGER
Galvano-Electrische Kettingen,

voor lijders aan rhumatiek en andere ongesteldheden.

Bij

(391) VAN HAREN NOMAN & KOLFF.

Het vertrek van het Stoomschip **Padang**, naar **BENCOELEN** en **PADANG**, is bepaald op tweemaal vier en twintig uren na aankomst der verwacht wordende Landmail.

Voor Vracht en Passage adresseere men zich bij de agenten

(385) B. KOPERSMIT & Co.

18 *Februarij* 1856.

Het vertrek van het stoomschip **Banda**, naar Samarang en Soerabaya, is bepaald 24 uren na aankomst der verwacht wordende landmail.

Na aankomst van dit stoomschip te Soerabaya, vertrekt van daar het stoomschip **Macasser** naar Macasser en de Molukko's.

Voor vracht en passage adressere men zich bij

de Agenten,

(386) B. KOPERSMIT & Co.

18 *Februarij* 1856.

Naar Nederland

wordt passage aangeboden met het snelzeilend Nederl. fregatschip **Admiraal Jan Evertsen**, kapt. *C. P. Kuyper*. Deze bodem, varende eenen geëxamineerden doctor, en uitmuntend uitgerust, zal tegen den 6 Maart e k. direct van hier vertrekken.

Nadere informatiën bij den gezagvoerder in het Java Hotel en bij

de Agenten,

(404) B. KOPERSMIT & Co.

Batavia, 22 *Februarij* 1856.

VERTREKKENDE PERSONEN.

E. Rappard naar Padang. (387)

K. J. Houtbeckers naar Soerabaya; gemagtigde den heer *E. J. H. van der Beek*. (409)

Met het welbekende Ned snelzeilend campagneschip **Fop Smit**, gevoerd door kapitein *K. J. Swart*, wordt passage naar **HOLLAND** aangeboden. Deze bodem, perfect ingerigt voor den overvoer van Passagiers, vaart eenen bekwamen doctor, en zal waarschijnlijk den 9 Maart e.k. direct van hier vertrekken.

Nadere informatiën zijn te bekomen bij den gezagvoerder in het Java Hotel en bij

Agenten

(405) B. KOPERSMIT & Co.

Batavia, 22 *Februarij* 1856.

Voor Passage naar Nederland

wordt aangeboden het Nederlandsch clipper barkschip **Amerika**, kapitein *P. L. Zeeman*. Dit schip is bijzonder goed ingerigt tot overvoer van passagiers, zullende omstreeks het begin van Maart de reis van hier aanvaarden.

Adres bij den Gezagvoerder in het Marine Hotel en alhier bij

de Agenten,

(380) HAAGER & SCHUURMAN.

Passage naar Nederland

wordt aangeboden met het snelzeilend Nederlandsch campagne barkschip **Zeenimph**, kapitein *J. W. J. Witsen Elias*. Dit schip is bijzonder goed ingerigt voor den overvoer van passagiers, en heeft een bekwamen doctor aan boord. Het zal, na in den Oosthoek beladen te zijn, vermoedelijk omstreeks het einde van Maart van Batavia vertrekken, zullende de passagiers zich op de drie hoofdplaatsen kunnen embarkeeren.

Men adressere zich bij de Heeren *Dorrepaal & Co.*, te Samarang, *Schimmelpenninck & Co.*, te Soerabaya en alhier bij

(381) HAAGER & SCHUURMAN.

OUDERKERK AAN DEN AMSTEL

gevoerd door kapitain

D. M. Kramer.

Met bovengenoemd extra snelzeilend Nederl. Campagne schip wordt passage naar Nederland aangeboden. Deze bodem is allerkeurigst ingerigt, en uitmuntend uitgerust; voert eenen bekwamen Docter zal waarschijnlijk tegen de laatste helft der volgende maand direct van hier vertrekken.

De teekening der Compagne en Kajuit is te bezigtigen bij de ondergeteekenden.

Nadere informatiën zijn te bekomen bij den Gezagvoerder in het *Marine Hotel*, te Samarang en hier bij de agenten,

(393) B. KOPERSMIT & Co.

Batavia, 15 *Februarij* 1856.

Passage naar Nederland,

met het nieuwe Nederl. barkschip **Herman**, kapitein *M. van Velthoven*, bijzonder élégant en doelmatig ingerigt voor den overvoer van familien en enkele passagiers.

De campagne, gelijkdeks, is 67 voet lang, bevat, behalve 11 ruime hutten, allen met patrijspoorten voorzien, eene eetzaal van 30 op 15½ voet, een salon en twee separate dames-kajuiten. De hutten van de stuurlieden en hofmeester bevinden zich buiten de kerk. Een geëxamineerd geneesheer en een melkgevende koe zijn aan boord.

Het schip zal denkelijk medio April van hier vertrekken. Nadere informatiën zijn te bekomen en de teekening te zien bij kapitein *Velthoven* te Samarang en Soerabaya, of bij

de Agenten,

(395) DüMMLER & Co.

---

aan den oever van den kleinen stroom lag.

De kleine Adelaide — zoo heette het meisje — sloeg met haar nieuwen bekende en de overige kinderen den weg naar den molen in; de kleine zwarten verzamelden zich om hunne blanke kameraden, en 't gezelschap wies eerlang tot een kleinen troep aan, die in spijt van de hitte juichend en dartelend de hoogte opliep. Het meisje gaf door teekens te verstaan, dat zij den suikermolen wilden bezien.

In zulk een molen voorziet een neger het scheprad van riet; het uitgeperste vocht loopt door eene goot in de beneden aangebragte ziederij af; in Westindie bedient men zich tot dit einde van windmolens, doch dit eiland heeft tusschen zijne bergen eene menigte stroompjes en beken, zoodat men er de al te sterke beweegkracht niet noodig heeft.

De knaap had nog nooit een suikermolen gezien en was dus nieuwsgierig; hij vernam met behulp van teekens zoo goed mogelijk, hoe alles toeging, en 't meisje was dadelijk bij de hand met eene uitvoerige uitlegging in het fransch, die hij niet verstond, doch die vergezeld ging van gebaren, waardoor hij 't meeste zeer goed begreep. Er behoort eene eigenaardige handigheid toe, om het riet tusschen de rollen te leggen, zoodat het genoegzaam uitgeperst wordt, zonder dat de verbrijzelde stengels mede volgen en het vocht onzuiver maken; ook dit wilde het meisje den weetgierigen knaap toonen en ze plaatste zich daartoe in stede van den neger bij het met geweld rondwentelend rolblok. Karel stond daarbij en zag, hoe de eene bundel na den ander in de gapende gleuf verdween, die steeds naar meer dorstte.

De beide rollen werden door een smallen, die omgevenden riem van buffelleder in beweging gebragt.

De kleine Adelaide lette er niet op, dat die riem digt bij haar langs liep, de plaats was voor een neger berekend, die schier naakt is en geen kleedingstukken aanheeft, die aan de gevaarlijke machine vasthaken kunnen, doch niet voor een in hare ligte en bij iederen togt fladderende dragt gekleed meisje.

Plotselijk vatte de voorbijschietende haak van den riem de jurk van het meisje en sleepte haar met onweerstaanbaar geweld mede voort naar de balken van het dak, waar zij onvermijdelijk moest verpletterd worden. De knaap echter, met eene tegenwoordigheid van geest slecht aan hen eigen, die onder gevaren en worstelingen met de elementen zijn grootgebragt, was oogenblikkelijk bij de hand; voordat eene seconde vervlogen was tuimelden hij en Adelaide gezamenlijk achterover, de knaap had met zijn scherp mes met een ruk den stijven riem doorgesneden, en de machine stond stil, doch meteen was hij ook bij het vallen met geweld tegen den grond gesmakt. Niettemin was hij 't eerst weder op de been en wilde Adelaide helpen, die onbeschadigd, doch door den schrik verbijsterd, zich slechts langzaam weder oprigtte; hij wilde haar de hand reiken, doch deze gehoorzaamde niet; de arm was gebroken. Het meisje bemerkte het ongeluk, doch de knaap glimlachte eenvoudig en schudde het hoofd, het deed wel veel pijn, maar hij wilde dat niet laten merken. Intusschen keerde het gezelschap naar huis terug, een hulpvaardige neger sloeg eene soort van verband om den beschadigden arm, en zoo namen zij den terugweg aan.

Heer Wester en zijn gast zaten nog onder de luchtige verandah in hun gesprak verdiept, toen de kinderen opdaagden. De kleine troep was vrij wat stiller, dan gewoonlijk, en Adelaide kwam bij haar vader en vertelde van het ongeluk.

(*Wordt vervolgd.*)

BATAVIA.

In den vroegen morgen van den 22 dezer is Zijne Excellentie de gouverneur-generaal met mevrouw *Duymaer van Twist* en gevolg, van hier naar Buitenzorg vertrokken.

— Op den 18 dezer kwam alhier ter reede aan het Nederlandsch koopvaardijschip *Admiraal Tromp*, gezagvoerder *J. Tubergen*, aan boord hebbende een op 3 November 1855 te Nieuwe Diep ingescheept detachement suppletie-troepen, sterk 100 onderofficieren en manschappen, onder het bevel van den van verlof naar Nederland terugkeerenden kapitein der infanterie *Palenstein Helderman*, medegeleiders de 2de luitenant der genie *Pluim Mentz*, de 2de luitenant der infanterie *Tengnagel* en de officier van gezondheid 3de klasse *Cramer*.

Een dergelijk detachement, sterk 140 onderofficieren en manschappen, onder het bevel van den van verlof naar Nederland terugkeerenden majoor der infanterie *van Wely*, medegeleiders de 2de luitenant der infanterie *van Winsheim*, de 2de luitenants der artillerie *Ketje* en *Romswinkel* en de officier van gezondheid der 3de klasse *Steinveld*, kwam den 19 op de reede alhier, aan boord van het Nederlandsche koopvaardijschip *Philips van Marnix*, gezagvoerder *van Deun*, zijnde den 8 November 1855 insgelijks te Nieuwe Diep ingescheept.

Het eerste detachement ontscheepte den 19 en het tweede den 20 dezer. Bij beiden heerschte eene groote tevredenheid over de behandeling en voeding aan boord.

— Wij vermeenen het publiek van Batavia geene ondienst te bewijzen door te melden, dat de corpsen hoornmuzijk van het garnizoen, beurtsgewijze zich op Dingsdag en Donderdag van iedere week, des avonds van half acht tot acht ure doen hooren bij het monument van wijlen den generaal *Michiels* te Weltevreden. Bekend is het, dat die corpsen, behoorende tot het 1ste en 11de bataillon infanterie, zeer voortreffelijk zijn ingerigt en bijzonder uitmunten, en wij gelooven derhalve dat zij, die op die avonden een toertje derwaarts doen, een aangenaam, het gehoor streelend half uurtje zullen doorbrengen.

☞ Bij het ter perse leggen dezes, was de verwacht wordende Landmail nog niet aangekomen.

Preanger Regentschappen. Van Tjiandjoer wordt gemeld, dat den 11den dezer, des morgens ten half vijf ure, brand ontstaan is op het thee-établissement Tjikadjang, toebehoorende aan den heer *H. Hope Loudon*.

De brand is uitgebroken in het dak der groote thee-inrigting, welke tevens als sorteerplaats en theemagazijn dient, en die geheel is afgebrand, bij welke gelegenheid zijn verloren gegaan:

27,000 pd. thee, oogst van 1856, vele gereed gemaakte houten theekisten, twee bascules, Chinesche artikelen, lood, zoomede 30 à 35 kwart kisten met thee van 1855. Aan de pogingen van den administrateur is het te danken, dat het grootste gedeelte der thee van den oogst van 1855, die reeds ter verzending gereed lag, p. m. 90,000 pd. bedragende, gered in geworden.

De oorzaak, waaraan die brand moet worden toegeschreven, is onbekend, en de geldswaarde van het geleden verlies kan nog niet worden opgegeven.

— Door de bevolking der Preanger-Regentschappen is de zwavel, welke in die residentie, zonder veel moeite, in groote hoeveelheid uit de solfataras wordt verkregen, tot nog toe slechts gebezigd als geneesmiddel.

Bekend gemaakt dat dit artikel ook in groote hoeveelheden waarde heeft in den handel, wordt van de inzameling meer werk gemaakt, en laat het zich aanzien dat dit produkt eerlang als handelsartikel op de bazârs zal verschijnen.

Tagal. Onder dagteekening van 16 Februarij wordt medegedeeld, dat gedurende den laatsten tijd in het regentschap Brebes, zware onweders gewoed hebben, waarbij 2 Inlandersche vrouwen en 4 mannen gedood en 6 mannen gewond zijn.

(*Jav. Cour.*)

NEDERLAND.

In de fabriek aan het Dedemer kanaal is dezer dagen eene proef genomen om de locomotieven met cokes van turven te stoken, en daardoor bewezen, dat men een groot voordeel behaalt door die brandstof, in stede van cokes van steenkolen te bezigen. Nadat het vuur der locomotief met cokes van turven was aangestookt, en daarvan gedurende een uur 170 kilo's verbrand waren, toonde de monometer de noodige drukking voor het vertrek aan. Cokes van steenkolen gebruikende, moet men gedurende $2^1/_2$ uur 300 kilo's verbranden om tot dien uitslag te komen. Een kwart cokes van steenkolen met drie kwart cokes van turven vermengende, verkrijgt men meer stoom dan met de eerstgenoemden alleen.

— Een van Holland naar Java vertrokken reiziger, schrijft aan boord van de *Bentinck*, in de Roode Zee aan het *Handelsblad*, dat de Indische stoomboot-maatschappij de strengste bevelen had gegeven om geen passagiers in te nemen, dan die in Engeland hunne plaatsen hadden besteld. Verscheidene reizigers zijn te Alexandrie en Suez geweigerd en genoodzaakt geworden te wachten, tot zij hunne plaatsen in Engeland hebben verkregen, waarmede verscheidene maanden kunnen verloopen, alzoo alle plaatsen tot den 20 November besproken waren. De schrijver van dien brief heeft zich mede aan die vertraging moeten onderwerpen, in weerwil der aanbevelingen van den consul-generaal te Alexandrie, en heer Ruisenaers.

FRANKRIJK.

Parijs, 27 Nov. Men spreekt hier veel van de zegepralende ontvangst, die de uit de Krim terugkeerende regimenten zullen genieten. Ter dier gelegenheid zal er een prachtig feest te Parijs plaats hebben. De regimenten van de keizerlijke garde en de acht linieregimenten, die van daar terugkeeren, zullen eene plegtige intrede te Parijs doen. Ofschoon al de laatstvermelden niet in deze hoofdstad in garnizoen blijven, zullen zij toch aan het feest deel nemen en vier dier regimenten in de omstreken, als te Sceaux, St. Dénis, Courbevoise en Versailles gecaserneerd worden.

Reeds is het bepaald langs welken weg zij zullen trekken, en wel langs de Boulevards in hunne geheele lengte. De gekwetsten zullen, die ligt gewond zijn te voet, de zwaarder gewonden in wagens of te paard, aan het hoofd van hun regiment marscheren. Men verzekert, dat sommigen hunner, die zeer zwaar gekwetst zijn en toch verlangen dien roemrijken intogt bij te wonen, op draagbaren door hunne makkers zullen worden gedragen.

Al de huizen langs de Boulevards worden met vlaggen en guirlandes van groen versierd en men kan er zeker van zijn dat deze versiering verre die zal overtreffen bij de komst van koningin Victoria. Iedereen zal zijn best willen doen om daartoe op eene onderscheidende wijze bij te dragen. Des avonds zal Parijs geïllumineerd worden.

De schouwburgen willen kostelooze voorstellingen den uit de Krim terugkeerenden soldaten aanbieden. Vooral maakt de opera eene schitterende voorstelling gereed, waarin eene gelegenheids cantate zal gezongen worden en men den soldaten een of twee acten eener opera en al de wondervolle pracht van het ballet vertoonen zal.

Er is ook sprake van eene plegtige uitreiking door den keizer van alle eerekruizen en medailles, door de in Frankrijk terugkeerende soldaten verdiend, gelijk ook van een banket, dat hun in de zaal van het paleis der nijverheid zou worden aangeboden. Dit laatste wordt echter betwijfeld. Bij de thans heerschende koude is het in dat paleis nog kouder dan in de open lucht, en het ware even goed dit banket in het midden van het Champ-de-Mars te geven.

De stad Parijs zal ook van haren kant de terugkeerende soldaten met hare gewone pracht ontvangen, doch van de wijze hoedanig wordt nog niet gesproken.

Parijs, 3 Dec. De voorstanders van den vrede trekken partij van alles, en hoe ook de zotternijen, die zij uitvinden, klinken mogen, nog altijd vinden zij lieden die er geloof aan slaan. Zoo gelooft men op de beurs zeer ernstig aan de vermindering van het leger in de Krim. Dat leger, zeide men, wordt voor een derde verminderd; ongeveer 30,000 man keeren naar Frankrijk terug.

Maar hetgeen men niet zegt is, dat die dertig duizend man vervangen worden door veertig duizend man versche troepen. De vermeerdering is zelfs nog aanzienlijker. De terugkomende regimenten, door ziekten, en den oorlog vertiend, en een belangrijk aantal gekwetsten hebbende, tellen in het cijfer der terugkeerende troepen, als of zij voltallig waren, terwijl de regimenten, die in de Krim aankomen, wezenlijk voltallig zijn. Indien men dus zegt, dat dertig duizend man terugkeerende troepen vervangen zijn door veertig duizend, zoo kan het laatste cijfer alleen als nauwkeurig beschouwd worden. De 30,000 man, die terugkeeren, zijn werkelijk dus niet meer dan 20,000 man sterk.

Overigens worden er groote toebereidselen gemaakt om de sterkte van het leger te vermeerderen. De keizerlijke garde zal worden uitgebreid. Men spreekt van drie brigades, een infanterie en twee cavallerie, die haar zullen worden toegevoegd. De brigade infanterie zal bestaan uit twee nieuwe regimenten jagers, met miniécarabijnen gewapend, de brigades cavallerie uit een regiment lansiers, een regiment huzaren en twee regimenten dragonders. Men wil ook dat die brigades gecommandeerd zullen worden door de drie kolonels de Beville, Edgard Ney en Fleury, thans aan den persoon des keizers toegevoegd, en zeer in zijne gunst staande. Zij zullen tot generaals worden bevorderd en de nieuwe brigades der garde naar de Krim vertrekken, werwaarts die kolonels het reeds lang als eene gunst verzocht hebben gezonden te worden. De guides, die de hoop van zich naar de Levant te begeven, hadden opgegeven, toen de keizer er zelve van heeft afgezien, hebben naar het schijnt er zoo sterk op aangedrongen, dat in de aanstaande lente drie escadrons van dat regiment derwaarts zullen worden gezonden. De schitterende uniform der guides zal dus het vuur zien, en niet slechts bestemd zijn om den keizer tot geleide te strekken.

Deze uitsluitende bestemming der guides zal te eerder eene verandering ondergaan, dewijl het geleiden des keizers voortaan aan de honderd gardes zal blijven voorbehouden, die tot een escadron vermeerderd zullen worden. Men had dit bijzonder corps zooveel mogelijk gelijk willen stellen aan dat van de gardes-du-corps onder de restauratie, dan men heeft er de onmogelijkheid van ingezien, tenzij den grondslag der zamenstelling van de honderd gardes geheel veranderd werd. De gardes-du-corps bezaten allen den rang van tweeden luitenant en behoorden bovendien tot de edelste en rijkste familien. Edellieden, tot de hoogste klasse der maatschappij behoorende, konden zonder ongelegenheid in de caders van deze half militaire, half huiselijke lijfwacht treden. Doch de honderd gardes, bijna allen uit de gelederen getrokken, onderscheiden zich, hoezeer den rang van onderofficier hebbende, niet genoegzaam door zich zelven, om dat corps tot die hoogte te verheffen. Ook de andere troepen van het leger beschouwen ze met minachting en noemen ze het plantonregiment. De honderd gardes zullen dus een lijfwacht van soldaten blijven, en geen lijfwacht worden van den keizer toegedane edellieden.

Parijs, 6 Dec. De keizer zou heden naar Boulogne of Calais vertrekken, ten einde er den koning van Sardinië, die onder den naam van graaf van Pollenzo, incognito uit Engeland terugkeert, te ontvangen. Na het houden eener wapenschouwing van het Noorderkamp, zal de keizer zich met zijn gast naar Compiègne begeven en aldaar twee dagen met de groote jagt doorbrengen. Vervolgens keert de graaf van Poll[...] naar de Tuileriën terug en men verzekert [...] dat hij zich daar niet lang ophouden, maar [...] dag aanstaande de terugreis naar Chambèry [...] zal.

— De divisie-generaal *Tarayre*, oud kolon[...] der garde van den koning van Holland, *Lod[...] naparte*, oud gouverneur van Amsterdam on[...]gering van dien prins, oud afgevaardigde van [...] *rente* in de kamer der afgevaardigden onder [...]terie van den hertog *Decazes*, is in den nacht [...] 17 November te Rodiz, alwaar hij sedert een [...] woonde, overleden. Hij had den ouderdom v[...]ren bereikt.

DUITSCHLAND.

Op eenige plaatsen in het Wurtemberg[...] land heeft het zonderlinge verschijnsel eens bl[...] plaats gehad.

— Den 28 November heeft de prins von M[...] door een diner in den kring zijner vrienden, [...] ring van zijn 82sten geboortedag gevierd. H[...] nog zeer sterk uit, is zeer welvarend en men [...] niets aan hem dan eene verzwakking van het [...] De keizer, keizerin en al de leden van de k[...] familie hebben den Nestor der diplomatie hun[...] wenschen doen aanbieden.

De *Fransche Moniteur*, maakt onder dagteeke[...] Stuttgard, 27 November, de volgende regelen b[...]

»In een artikel door het dagblad *de Beobach[...]* het vraagstuk van den vrede opgenomen, doet [...] volgende gevoelen uitkomen: »de voortbrengs[...] den landbouw staan in Europa niet meer in ev[...]heid tot het toenemen der bevolking. De oorza[...]van is gelegen in het overdreven cijfer der leg[...] te groot aantal handen wordt aan den landbo[...]trokken. Die uitbreiding der legers nu, is sl[...] danken aan de steeds dreigende houding van R[...] Het sluiten van den vrede zal derhalve geen du[...] uitslag opleveren als niet Rusland vooraf verlieze[...] geleden, groot genoeg om hem van die houding [...] afzien.” Die redenering, voegt de *Beobachter* [...] is stellig zeer waar, doch om tot zulk een so[...] uitslag te geraken, moet Duitschland een ernstig[...] doend deel in den oorlog nemen.

— Eene briefwisseling van Berlijn deelt het do[...]ken door die stad mede van den Russischen a[...] von Glassenapp, die zich naar Stockholm begeeft [...] met eene bijzondere zending bij den koning van [...]den. Men zegt er niet bij waarin die zending b[...] doch er is geen twijfel aan of zij heeft de strekk[...] den invloed, door die van den generaal Canrob[...] weeg gebragt, tegen te werken.

— Het geregtshof te Potsdam heeft een dood[...] uitgesproken tegen de weduwe van den chirurgij[...]tyger van Kezin, waarbij zij schuldig wordt verk[...]

1. Aan medepligtigheid in het vergiftigen van [...] echtgenoot.

2. Aan medepligtigheid in het vergiftigen v[...] huishoudster van haren minnaar, den barbier Kag[...]

3. Aan het vermoorden van den zoon van ge[...] Kage, door middel van een snijdend werktuig en [...] bij[illegible]

4. Aan het aanhitsen tot het vermoorden der d[...]ter van genoemden Kage.

5. Aan het aanhitsen tot het vermoorden van [...] eigen zoon.

Het vonnis zegt dat zij door beulshanden moet [...]den onthoofd.

RUSLAND.

St. Petersburg, 7/20 November. De keizer is [...]ren nacht te Tsarskoj-Selo aangekomen, doch w[...] niet voor morgen avond of zelfs in den loop van [...] 22sten hier verwacht. De groothertogen Consta[...] Nikolaas en Michel zijn reeds in deze hoofdstad t[...]gekeerd, alwaar de conferentien zullen plaats heb[...] waaraan de voornaamste vertegenwoordigers van [...]land bij de Duitsche hoven deel zullen moeten ne[...] De Russische militaire commissaris bij het hof van [...]tenrijk, graaf von Stackelberg, heeft eene oproe[...] ontvangen om die conferentien bij te wonen, wa[...] de baron von Budberg en prins Gortschakoff II in[...]lijks geroepen zijn geworden.

Wat de graaf von Benkendorff, militair gevolmagt[...] te Berlijn, aangaat, deze keert, ofschoon hij den k[...] om een bevelhebberschap op het tooneel des oo[...] heeft verzocht, *op last* naar zijn gezantschapspost te[...] »alwaar hij,” schrijft hem de czaar »geroepen is [...] gewigtiger diensten te bewijzen, dan hij in de Krim [...] kunnen doen.”

Gij ziet dus dat men den schijn van vredesgezind[...] wil aannemen.

Maar hoe die schijn overeen te brengen met de a[...]meene ligting, die op dit oogenblik in alle gouve[...]menten van het keizerrijk plaats heeft, met de w[...]dervolle werkzaamheid in onze zeehavens, in onze [...] sterkste steden, in de beide hoofdsteden aan den [...]gelegd wordende, omtrent welke laatste er sterk sp[...] is om ze tegen een vijandelijken inval te beveilige[...]

Hoe dit ook zij; men zegt dat de keizer van z[...] reis naar de Krim zeer neergeslagen is teruggeko[...] De sterkte van zijn leger te velde is voor de helft v[...]minderd, het schoonste gedeelte zijner vloot bestaat [...] meer. Hare bemanningen, de eenigste onzer troep[...] die bestendig en moedig gevochten hebben, zijn on[...] de puinhopen van Sebastopol begraven en wat er [...] overig is, ligt in de hospitalen, die geen ruimte gen[...] bezitten, om alle verminkten van den laatsten veldt[...] op te nemen.

Het meest is Alexander II getroffen geworden door [...] de misbruiken, die hij op zijne reis heeft moeten [...]roeijen. In de administratie en in het leger is de k[...]velarij tot een chronischen staat vervallen. Officie[...] en leveranciers, magazijnmeesters en intendanten [...] alle rangen en in alle mogelijke toestanden, berooven [...] het hardst èn het volk èn den soldaat.

De czaar heeft van nabij gezien, wat hij verre [...] van te veronderstellen. In zijne eerste, wel wett[...] woede, heeft hij dan ook hoog en laag der maatsch[...]pelijke ladder getroffen, hetgeen het ontelbaar aa[...]

BIJVOEGSEL

behoorende bij den

JAVA-BODE,

van Zaturdag 23 Februarij 1856, No. 16.

namen verduidelijkt, die sedert de beide laatste weken in de dagbladen verschijnt. Velen worden er afgezet, velen moeten er benoemd worden.

Twijfelachtig is het echter of de nieuw benoemden weerstand zullen bieden aan de verleiding, die hunne voorgangers heeft medegesleept. Misschien zullen zij in het begin voorzigtig zijn, maar later..... Het is zoo zoet binnen weinige jaren rijk te worden en daarenboven, de kracht der gewoonte is zoo groot.

Intusschen werkt men krachtdadig op het meir Ladoga, te Kronstadt en te Sweaborg om de roeiflotille te vermeerderen, die bestaat uit met ijzer beslagen vaartuigen, bestemd om de drijvende batterijen aan te klampen en te doen zinken. Dit is eene uitvinding van den groothertog Constantijn en men laat het overschot van het zeecorps uit de Zwarte zee overkomen; er is ook op nieuw sprake van eene tweede ligting, om de sterkte der bemanningen voltallig te maken.

Bij zijne terugkomst heeft ook de groot-admiraal alle ten anker liggende oorlogsschepen in oogenschouw genomen en gelast ze in staat te brengen om de volgende lente zee te kiezen, hetwelk zou doen veronderstellen, dat hij vast besloten heeft de vaarwaters uit te stevenen en der vloten van de Westersche mogendheden den slag aan te bieden.

De eerste gedachte, die in den geest des opperbevelhebbers van de Russische zeemagt moest opwellen, zoodra hij er op uit was om zijne middelen tot handelen in den aanstaanden veldtogt voor te bereiden, was aan Kronstadt te denken, welks versterkingen ontzaggelijk zijn, maar waar ook een man het bevel voert, die zijn tijd overleeft heeft en wiens hoog gevorderde ouderdom hem ongeschikt maakt voor de active dienst. Ik spreek van den admiraal Lutke, die zoo iets meer, als ik mij niet bedrieg, dan 80 jaren telt. Die veteraan der vloot is bij ukase in den staatsraad begraven en wordt te Kronstadt vervangen door een man van zeldzame geestkracht. de vice-admiraal Novoselski, die na den dood van Nachimoff in de haven van Sebastopol het bevel gevoerd en zich bij alle gelegenheden in dat langdurig beleg onderscheiden heeft. De admiraal Novoselski heeft onmiddelijk dat bevel op zich genomen, de banden der krijgstucht, die eenigzins verslapt waren, vaster aangehaald en den ijver ontwikkelt, die zijne inborst kenmerkt.

Door zijne bemoeijing heeft men begonnen een grooter aantal dier met ijzer beslagen booten te bouwen, waarop matrozen en mariniers geplaatst zullen worden. Men vreest zoodanig dat de drijvende batterijen des vijands het vaarwater tusschen Kronstadt en de zeehaven uitstevenen en misschien zelfs tot voor het winterpaleis en Vassiliostrof doorvaren zullen, dat men alle mogelijke middelen uitdenkt, om die verschrikkelijke vernielingswerktuigen, waarvan Frankrijk en Engeland er op dit oogenblik een groot aantal op hunne scheepswerven hebben liggen, voor te komen. Overigens is het waarschijnlijk dat Novoselski in Finland doen zal, wat hij in de Krim gedaan heeft, namelijk het vaarwater te sluiten. door het doen zinken van eenige linieschepen. Dit middel van verdediging is gemakkelijk, doch tevens duur.

Van een anderen kant verzuimt men niets om het binnenland in staat van verdediging te brengen. Prins Dolgorouki, minister van oorlog en de nieuwe directeur generaal der bruggen en wegen, generaal Tcheftkin, hebben zich in alle haast naar Moscou begeven, naar men zegt per telegraaf opontboden, om de noodige plannen op te maken tot het versterken der oude hoofdstad van den czaar.

Ongetwijfeld kan hun togt derwaarts de vestingwerken tot doel hebben, waarmede men het plan heeft Moscou te omringen, doch ik geloof beter onderrigt te zijn dan zekere Russische berigtgevers, wanneer ik u zeg, dat hunne voornaamste zending hun oplegt de zuidelijke provincien te bezoeken, alwaar ten gevolge der onlangs gelaste buitengewone ligtingen, onlusten zijn uitgebroken. De tenuitvoerbrenging der keizerlijke ukasen heeft in zekere gouvernementen, vooral in de Ukraine, eene tegenkanting ontmoet, die tot oproer is overgeslagen. Dit is slechts een gerucht, maar de moeite, die de politie zich geeft om dat gerucht uit te dooven, doet toch aan gewigtige ongeregeldheden geloof slaan.

Er moeten reeds troepen en geschut tegen de opstandelingen zijn afgezonden en indien men geloof mag hechten, aan hetgeen er in het geheim verteld wordt, zou de opstand eene zeer dreigende uitgestrektheid hebben aangenomen en de ontmoeting met de troepen zeer bloedig geweest zijn. Zoodra ik meer omstandige tijdingen verneem, zal ik mij haasten u die te doen toekomen, indien niet de spoorhonden der directeurs Otschakoff en Orloff, alle uit het zuiden komende brieven vernietigen.

Het tweede gedeelte der zending van prins Dolgorouki en generaal Tcheffkin bestaat in het aanwijzen van geschikte plaatsen, tot het bouwen van ontzaggelijk groote barakken om de divisien, die niet ophouden zuidelijk Rusland door te trekken, te huisvesten.

Gij hebt ongetwijfeld de model-caserne van den generaal Kleinmichel, oud directeur der bruggen en wegen, niet vergeten, waarvoor het gouvernement 4 millioen roebels besteed en 60 000 roebels aan onderhond gedurende 3 à 4 jaren betaald heeft. Ook zult gij u wel herinneren, dat het den inspecteur-generaal Roehrig nooit is mogen gelukken, die hersenschimmige caserne te vinden en het ontslag van den generaal Kleinmichel daarvan het gevolg is geweest. Welnu! de opvolger van dien opper-officier en de minister van oorlog zijn belast met het herstellen der *gedachtenverstrooijingen* van den gewezen directeur der bruggen. wegen en openbare gebouwen, waarna zij naar St. Petersburg zullen terugkeeren.

(*Presse*).

SPANJE.

De Express, avondblad van de *Daily News*, heeft de volgende mededeeling ontvangen:

In antwoord op de vraag, welk geloof er geslagen moet worden aan de geruchten omtrent een verbond tusschen Spanje, Engeland en Frankrijk, heeft de hertog van Espartero aan een zich thans te Parijs bevindenden staatkundigen persoon geantwoord: „op dit oogenblik bestaat er geen verbond, doch, indien de oorlog lang voortduurt zal Spanje. dat eene Latijnsche natie is, zich aan de zijde van Frankrijk en Engeland scharen, en als de omstandigheden Spanje dwingen aan den oorlog deel te nemen, zal het dien voeren den ouden roem van Castilie waardig, en gij kunt er zeker van zijn, dat het noch een schip, noch een man, noch een daalder, van wie het ook zij, zal aannemen."

— Een brief van 8 November aan de *Diario* van Barcelona gerigt, deelt het volgende omtrent het ten uitvoerbrengen van het doodvonnis van Marsal mede:

Heden morgen ten half 9 ure werden de Carlistische brigadier Mercelino Goufan, alias Marsal, Mas, tweede bevelhebber en een sergeant doodgeschoten. Marsal heeft niets willen bekennen, en bepaalde zich er bij te zeggen, dat hij uit Frankrijk kwam.

Gedurende de eerste uren van den nacht sprak hij veel, had den mond vol van zijn' moed, regtvaardigde zijn gedrag, de zaak, die hij omhelsd had prijzende en voorgevende dat zij stellig zou zegevieren. Hij troostte ook zijne ongelukkige lotgenooten. Ten 4 ure, vernemende dat het vonnis spoedig ten uitvoer zou worden gelegd, drukte hij zijne verwondering daarover uit en scheen eenigzins ontmoedigd. De drie veroordeelden nuttigden een half dozijn eijeren.

Toen het uur om naar de strafplaats te gaan was aangebroken, beefden Mas en de sergeant op hunnen marsch derwaarts. Marsal, gekleed als een landbouwer, het hoofd ontbloot en schijnbaar zeer gelaten, herhaalde woord voor woord de gebeden van den priester, die hem bijstond. Geen enkele maal ligtte hij het hoofd op, om naar de te zamengevloeide menigte te zien. Toen hij op de strafplaats was aangekomen. werd hij op een stoel gezet, uithoofde zijner gebrekkelijkheid (hij was mank), die hem verhinderde te knielen. Eenige oogenblikken later en hij en zijne makkers hadden eenige onsen lood in het hoofd.

ITALIE.

De *Univers* heeft brieven uit Rome ontvangen van 24 November, waarin eenige inlichtingen voorkomen omtrent het consistorie, dat aldaar in December gehouden moet worden, en waarin verscheidene cardinalen, onder anderen een Fransche bisschop, de heer Clément de Villecourt, van la Rochelle, benoemd zullen worden.

De verheffing van den heer de Villecourt tot het cardinaalschap, schijnt het begin te zullen zijn eener nieuwe inrigting van zaken. Die geestelijke zal zijn bisdom moeten verlaten en zich te Rome vestigen, om deel te nemen aan het algemeen bestuur. De paus heeft, naar men zegt, besloten om achtervolgend een cardinaal van ieder der voornaamste catholieke landen in zijne nabijheid te roepen en te doen verblijven. Maar door die benoemingen, die men als het ware buitengewoon zou kunnen noemen, zoo van het regt, aan sommige regeringen, zoo als bijv. aan die van Frankrijk en Oostenrijk, afgestaan om den paus de candidaten hunner natie tot het cardinaalschap voor te stellen, worden afgeweken. De Heilige Vader zoude die prelaten uit zich zelven en zonder voorafgaande voorstelling benoemen en in vergoeding daarvan, de kosten der installatie dier cardinalen, die gewoonlijk ten laste komen der regeringen, welke de voorstelling doen, en zeer groot zijn, door de apostolische kamer gedragen worden, zoo als zulks met de Italiaansche cardinalen plaats grijpt.

De heer de Villecourt is de eerste geestelijke onder die voorwaarden tot het cardinaalschap verheven, doch de *Univers* vermeent er te kunnen bijvoegen, dat het Fransche gouvernement deszelfs volle tevredenheid over die benoeming aan den Heiligen Stoel heeft te kennen gegeven.

— Men schrijft van Messina: Den 12den en 18den November hebben twee overstroomingen, de gevolgen van een slecht stelsel van beheer, de voorsteden en de omstreken dezer stad verwoest. De schade daardoor te weeg gebragt, beloopt 9 millioen ducaten en dat verlies komt geheel ten laste der gemeente, provincie en landeigenaren. Een groot gedeelte der rijksten onde laatsten zijn er geheel door in het achterspit geraakt. Het getal der verdronkene lieden beloopt meer dan 100.

De stad Palermo, hoezeer zelve verschrikkelijk door een derden inval der cholera geteisterd. is ons dadelijk door de toezending van levensmiddelen, meel als anderzins te hulp gekomen. Wij hadden gebrek aan brood, daar alle molens door den stroom waren medegesleept en de rivieren buiten hare oevers stonden. Palermo heeft zich herinnerd, dat Messina haar, nu eenige eeuwen geleden, te midden der rampen van den oorlog en hongersnood te hulpe kwam, en wij mogen ons verheugen over die harmonie en goede verstandhouding tusschen de beide hoofdsteden van het eiland.

— Indien men geloof mag slaan aan brieven uit Napels en Sicilie, zou de oogst zoo overvloedig zijn, dat een derde gedeelte wel zou kunnen worden uitgevoerd, zonder dat in het minste daardoor eenig gebrek in de dagelijksche behoefte voor de bevolkingen dier beide rijken zoude ontstaan. De handel en landbouw verlangen dan ook met ongeduld naar het oogenblik, waarin het verbod van den uitvoer van granen, dat hen zoo veel schade berokkent en de oorlogvoerende Westersche mogendheden zoo het harnas tegen den koning van Napels heeft aangejaagd, zal worden opgeheven.

GRIEKENLAND.

Voortdurend rigten de rooversbenden in dit land de wanhopigste verwoestingen aan en plegen daden van de ongehoordste wreedheid. Zonder te spreken van die van verscheidene benden, Acarnania doorkruisende, en van het plunderen eener kleine plaats in den omtrek van Theben, heeft er te Livadie iets veel gewigtigers plaats gehad. Eene bende van 30, anderen zeggen van 50 personen, had zich van de midden in die stad liggende brug meester gemaakt en haar als het ware militairement bezet. Terwijl zij op die wijze de bevolking van elkander gescheiden hield, drongen eenigen dier roovers in het huis van den heer George Stérios, waarin een kapitein der gendarmerie, genaamd Friandafilos Bouyoneli, woonde, die onder het vorig ministerie met onderscheiding de betrekking van hoofd der policie te Livadie had vervuld. Zij grepen den ongelukkigen kapitein en sneden hem, na hem de wreedste martelingen te hebben doen ondergaan, in weerwil van zijn smeeken en het aanbod van een groot losgeld, het hoofd af. Buitendien doodden zij nog een gendarme en kwetsten twee personen. Opmerkenswaardig is het allezins, dat zij vervolgens Livadie verlaten hebben, zonder den minsten diefstal te plegen of schade aan te rigten.

Twee met graan geladene schepen, in de haven van Stilida ten anker liggende, zijn door de zeeroovers geplunderd.

— Op dit oogenblik gaat te Athene van hand tot hand een brief rond, die, naar men zegt, door de roovers aan den president van het tegenwoordig ministerie zou gezonden zijn. Ofschoon de echtheid van dat stuk door niemand gewaarborgd kan worden, gelooven er echter vele lieden aan. De letterlijke vertaling is als volgt:

„Tijdens het ministerie Maurecordato, heeft de oppositie ons aangezet, hetzelve door middel van roofpartijen te bestrijden, ons belovende, dat, zoodra het gevallen zou zijn. wij amnestie en eene belooning zouden erlangen. Het ministerie Maurecordato is eindelijk gevallen, en evenwel hebben wij van al die beloften niets zien volbreugen. Het schijnt dat naar den heer Antonaki niet gehoord wordt.

Wij zeggen u daarom, dat indien wij geene amnestie verkrijgen, wij ons in den vervolge als ware dieven en roovers zullen gedragen, zonder eenige vrees te koesteren voor Zinos en den duivel en door de dagbladen de namen van allen zullen doen kennen, die ons tot die rooverijen hebben aangezet."

Van de beide in dezen brief genoemde personen is de eerste, de heer Antonaki, een afgevaardigde van Livadie, en de tweede, Zinos, een kolonel der gendarmerie, door de regering naar de provincien gezonden, om de roovers te vervolgen.

NOORD-AMERIKA.

Uit New-York is berigt ontvangen, dat mlle. Rachel den 21 October die stad verlaten heeft, om naar Boston te vertrekken, alwaar zij hare reeks voorstellingen zal voortzetten. De 24 voorstellingen en 2 voorlezingen te New-York hebben ongeveer 432,820 fr. opgebragt, waarvan 150,000 voor de treurspelspeelster.

— De synode der nederduitsch-gereformeerde kerkgemeenten in de Vereenigde Staten heeft zeer onlangs, met 55 tegen 34 stemmen, besloten de gemeenten van Noord-Carolina, dewijl hare leden slaven houden, niet in de kerkelijke gemeenschap toe te laten. Reeds vroeger was ook het kerkgenootschap der Presbyterianen en dat der Methodisten in de Vereenigde Staten, door de slavernijkwestie, in eene zuidelijke en eene noordelijke afdeeling gesplitst.

— Volgens den *San Francisco Herald* leverde Californië tot October van dit jaar 32,414,740 doll. aan goud, zijnde 5,091,412 doll. minder dan gedurende hetzelfde tijdvak van 1854. Den uitvoer van bovengenoemde negen maanden tot maatstaf nemende, zou 1855 $43\frac{1}{2}$ millioen doll. leveren, hetgeen 9 millioen meer is dan 1851. doch 2 mill, minder dan 1853 en bijna $8\frac{1}{2}$ mill. minder dan 1854. Het geheele beloop aan goud in 1851, 52, 53, 54 en 55 wordt met een en ander, uitvoer door reizigers als anderzins, geraamd op 300 millioen doll. of 750 millioen holl. De vermindering der opbrengst in de laatste jaren wordt door den *Herald* verklaard, eerstens uithoofde dat veel delvers zelven hun goud medenemen. doch vooral omdat, naarmate de bevolking in Californië toenam, zij zich toegelegd heeft op landbouw, nijverheid en fabrieken, en het buitenland dus veel minder behoeft. Zelfs is graan en meel uitgevoerd.

— Op den Pacific-spoorweg zijn 700 personen in de rivier geworpen en hebben 12 het leven verloren, terwijl vele gewond werden, Het ongeluk werd veroorzaakt door breken van een brug.

— De *New-York Herald* berigt. dat naar aanleiding van onderscheidene tijdingen aangaande de versterkingen der britsche west-indische vloot. de Ieren in Pensylvanië opgeroepen zijn door de presidenten der vier iersche vereenigingen te Philadelphia. om zich te organiseren in elke stad, dorp en vlek. Het doel der oproeping wordt opzettelijk verborgen gehouden.

— Men leest in de verkooplijsten van den sherif van St. Francisco de volgende zonderlinge bekendmaking:

Ten gevolge van een bevel tot uitvoering, uitgegaan van het hof van St. Francisco in de zaak van W. H. Carter tegen James B. Mirre, behoorlijk beteekend den 18 September, heb ik geligt en aangehaald het volgende eigendom:

Het hoofd van den beruchten dief Joaquim Muriata en de hand met drie vingers van Jack.

Wordt berigt, dat ik Maandag den 24 September, des middags ten 12 ure, voor de deuren van het geregtshof in de stad St. Francisco, het gezegde hoofd en die hand aan de meestbiedenden, tegen gereede betaling, zal verkoopen.

Deze bekendmaking zou voor vele personen onbegrijpelijk zijn of hen als eene jokkernij voorkomen, indien men zich niet de geschiedenis van dat hoofd herinnerde.

Bekend is het dat nu ongeveer twee jaren geleden, genoemde Joaquim Muriata aan het hoofd stond eener rooverbende, die gedurende langen tijd het Zuiden van Californie onveilig maakte. Men verhaalde van hem de stoutmoedigste streken, die wel eenige gelijkenis hadden met die van Cartouche en Mandrin. Soms verscheen hij eensklaps in eene landstreek, van waar men hem 200 mijlen verwijderd waande, soms hoorde men gedurende maanden niet meer van hem spreken en plotseling vertoonde hij zich weder om een vermetelen slag te slaan.

De gouverneur van den Staat loofde eene groote belooning voor zijne gevangenneming uit en na een zeke-

ren tijd bragt men hem het hoofd van dien beruchten roover tegen die belooning, welke hij uitkeerde. Het hoofd werd in een bokaal gezet en openlijk ten toon gesteld. Doch, daar er altijd lieden zijn, die aan het gevangennemen van beruchte roovers niet kunnen gelooven, zoo werd er aan getwijfeld of het wel zijn hoofd was. Men wilde dat men zich bedrogen en het hoofd afgesneden had van een Mexicaan, die veel op Jacquim geleek, en het dit was, waarvoor den uitvinder van dien, den gouverneur gespeelden streek die belooning was toegewezen. Hoe dit ook zij, sedert dat hoofd op sterk water staat, hoort men van de vermetele streken en misdaden van Joaquim niet meer spreken, hetgeen moet doen gelooven, dat hij wel en degelijk dood is. Wat de hand met drie vingers betreft, die behoorde aan een anderen, doch minder beruchten roover.

ZUID-AMERIKA.

De reizigers worden zoo dikwijls op de groote wegen van Mexico beroofd, dat een voorval van dien aard de aandacht niet meer trekt. Ook toen de postkoets van Morella eenige weken geleden aangevallen was, sprak niemand er over dan om te lagchen over de galanterie van een der roovers.

Eene dame, ongetwijfeld jong en schoon, droeg aan een harer vingers een fraaijen diamant, die de begeerige blikken van het hoofd der rooverbende tot zich trok. Op eene beleefde wijze vroeg hij er om. De dame bood hem, zonder te ontstellen, de hand aan, waaraan die diamant schitterde. Maar die hand was zoo schoon, dat de galante roover, na haar langen tijd beschouwd te hebben, zonder den ring af te trekken, zich vergenoegde met tot haar, die ze droeg, te zeggen: Mevrouw wees zoo goed dien ring ter herinnering aan mij te behouden.

EGYPTE.

Men schrijft van Alexandrië. Men verzekert dat er te Ranoté bij eene opdelving een groot aantal munten uit de tijden der Ptolemeussen en eenige andere oudheidkundige voorwerpen zijn gevonden. De regering heeft zich van alles meester gemaakt en rondom wachten geplaatst, ten einde te beletten, dat die voorwerpen werden ontvreemd.

KAAP DE GOEDE HOOP.

De *Zuid-Afrikaan* van 6 December bevat de volgende mededeelingen:

Vernieling van Vee door Hagel en Regen. Hope Town, 23 Nov. 1855. Op Donderdag den 15den Nov. 's namiddags van 2 tot 3 uren, was er te »Blik Pau" in de nabijheid van Hope Town, in de afdeeling van Colesberg, een verschrikkelijke regen, vergezeld met hagel van een langwerpig fatsoen, de lengte hebbende van 4 duimen en de dikte van 1 duim met zwaluwstaarten, waardoor het ondergemelde vee vernield is:

Van den Heer	Barend Liebenberg,	910	Schapen en	Bokken
—	— Andries Zwart,	110	dito	dito
—	— Piet Rossouw,	312	dito	dito
—	— C. du Plooy,	166	dito	dito
—	— H. Scholtz,	214	dito	dito
—	— Piet van Vuuren,	166	dito	dito
—	— Philip van Vuuren,	50	dito	dito
—	— Steph. Gous,	76	dito	dito
—	— H. Claassen,	440	dito	dito
—	— D. Foerie,	64	dito	dito
De Weduwe	Erasmus,	120	dito	dito
	Te zamen	2628	Schapen en Bokk.	

Het wordt verondersteld dat het eene wolkbreuk was, daar het slechts op de Pan en omtrek van een half uur te paard rondom dezelve regende. De regen kwam zoo schielijk, dat de menschen met gevaar hunne wagens en tenten met goederen moesten redden. Een wagen van Joachim Scholtz bleef echter aan de hang van de Pan staan, en het water kwam zoo schielijk, dat het den wagen in een oogenblik tijds geheel en al bedekte; de wagen kon niet voor Zaturdag uit het water gehaald worden.

De grootte der Pan in het rond is bijkans een uur te paard, matig rijden. Het water wordt geschat 40 voeten diep te wezen. Vele oude menschen in dezen omtrek zijn nu met de Pan 40 jaren bekend en zeggen, dat het nog nooit gedurende dien tijd zoo vol was. —

Waterhoos. Het volgende extract uit eenen brief, gedagteekend: Burgersdorp, 23 Nov. 1855, komt voor in de »Port Elizabeth Telegraph," van 29 November: —

»De Doppers in de nabuurschap houden zich overtuigd dat de oordeelsdag nabij is, omdat men op Donderdag den 15 dezer, eene kolom van de aarde zag oprijzen, omtrent 6 mijlen van hier, welke al grooter werd, tot zij de helft van het luchtgewelf bedekte; zij had de gedaante van een regenboog, maar niet zoo geregeld; velen te dezer plaats dachten dat het een waterhoos was; zij draaide gedurig om en om, en scheen gedurig iets uittewerpen dat naar damp geleek, dat het echter weder tot zich trok. Het geraas dat dezelve maakte was gelijk aan het bruisen van de zee, kwam regt op Burgersdorp af en toen dezelve losbarste, hetwelk ze omtrent drie mijlen deed, viel er een zware hagelbui. Eenige hagelsteenen werden opgeraapt omtrent zoo groot als hoendereijeren, zeer velen zoo groot als amandelen, maar over het geheel waren zij zoo groot als knikkers. Wij zijn sedert onderrigt, dat de onderstelde waterhoos eene vereeniging was van wind en hagel, welke in haren loop overal verwoesting aanrigtte. Zij nam een ossenwagen op, voerde denzelven een mijl voort en wierp hem toen aan stukken. Geen stuk van de buikplank, langer dan een voet, kon gevonden worden; een der handen vond men uitgerekt, eenige stukken hout werden 2 voet diep in den grond gedreven. Zij ledigde een dam, over welke ze heenging, van al deszelfs water en modder. Een paard werd door haar opgenomen, een mijl ver vervoerd en geheel verbrijzeld. — Dit berigt van de aangerigte schade is gegeven door een boer. Het is de eerste maal dat zoo iets alhier gezien is. Niemand wist het gevaar op het oogenblik, maar het is de algemeene indruk, dat ware zij niet gebroken voor dat zij deze plaats bereikte, weinigen zouden zijn overgebleven om het gebeurde te verhalen.

De Zoolos en Portugezen te Delagoabaai. — In eenen brief door den heer A. Jacques aan den editeur van de *Natal Mercury* gerigt, over de jongste onlusten te Delagoabaai, en eene beschrijving gegeven te hebben van het land, enz., zegt de schrijver: —

»Bij mijne aankomst aldaar (Delagoabaai) waren er geruchten in omloop van den aantogt van het Zoola leger; en door het gouvernement werd bepaald, dat zoodra het door zijne spionnen kennis zou krijgen, dat de vijand de Matola overtrok, twee kanonschoten van het fort gelost zouden worden als een teeken voor alle inlanders om binnen te komen.

»Omstreeks den 20sten September kondigden de twee kanonnen de lang verwachte gebeurtenis aan, en gedurende uren daarna leverde het stadje, anders zoo doodsch, een gezigt op hetwelk slechts vergeleken kan worden bij het zwermen van bijen. Vrouwen, met kinderen van alle ouderdommen, met varkens, bokken, melies, enz., stroomden in. De geringste artikelen van waarde schenen niet vergeten te zijn. Eenige uren later kwamen de mannen, deftig uitgedoscht, in regimenten aan, elk gekommandeerd door eenen kapitein, en gewapend met schilden en hasagaien. Zij namen onmiddelijk hunne plaats binnen de lijn, en werden geschat op 5000, waaronder 500 jagers, behoorende tot veschillende handelaars, met geweren. Daar er geene beschutting in de stad was voor zoo velen, moesten de meesten zich in de open lucht legeren. Alzoo bleef het tot dat het Zoola leger zijne verschijning maakte op de naburige hoogten op omtrent een halve mijl afstands. Den geheelen voorgaanden nacht bij het kanon gebleven zijnde, waarbij ik geplaatst was, kreeg ik, met de rest van de Engelsche partij, verlof, om voor een korten tijd afwezig te zijn ten einde voeder op te doen, — eene eenigzins moeijelijke zaak onder zulke omstandigheden. Hieraan heb ik misschien het behoud van mijn leven te danken Ik bleef een half uur weg; en daar de Zoolas gedurende mijne afwezigheid hunne verschijning maakten, haastte ik mij naar het kanon, maar het werd afgeschoten toen ik er slechts vijf schreden van af was en borst. De kanonnier en de ontvanger der tollen pakten zich schielijk weg, en de Kaffers poogden zich ook weg te pakken, maar ongelukkig viel een stuk van het brandende pluksel in de kruidkist, welke dadelijk vuur vatte en ontplofte. Drie der Kaffers werden onmiddelijk gedood, en twee anderen ellendig verminkt en verschroeid. Omtrent denzelfden tijd borst een ander groot ijzeren kanon in het fort, en doodde een Portugeschen soldaat en twee Kaffers. Ons kanon werd echter dadelijk vervangen door een der koperen veldstukken, en daarmede schoot men aanhoudend op den vijand, die geen lust scheen te hebben nader te komen. Ik was verlangend spoedig een einde aan de zaak te maken, en gaf den officier een wenk de Kaffers nader te doen komen, ten einde met grooter gevolg op hen te kunnen schieten. Hij wilde hieraan echter geen gehoor geven, meenende dat een man, op een afstand gedood, meer indruk op hen maakte dan zes onder het geschut.

Het andere kanon werd even goed bestierd, en het schieten voortgezet tot dat de vijand achter een rug retireerde. Toen de nacht inviel, maakten de Zoolas weder hunne verschijning, en staken al de hutten in den omtrek in den brand. Een cirkel van vuur omringde ons en verlichtte de lucht, toen onze kanonnen andermaal in beweging werden gebragt, en een nacht voor Sebastopol, op eene kleine schaal, verwezenlijkt werd. Nadat de brandende hutten uitgegaan waren, hield een enkel schot, nu en dan gedaan, den vijand onderrigt dat wij voorbereid waren voor eenigen aanval. In den morgen was de rand van de hoogte schoon, maar wij wisten dat onze vijand zich achter dezelve bevond, beraadslagende wat hij doen zoude. De spionnen die des avonds uitgezonden waren, keerden voor dag terug, met zich brengende matten, bier en andere kenteekenen van een haastigen aftogt, waarschijnlijk veroorzaakt [illegible] vergroote opgaven van de verliezen door ons [illegible] schut te weeg gebragt. Eene inlandsche vrouw k[illegible] ook in de stad, met eene boodschap welke de v[illegible] haar gedwongen had te brengen. Te laat om te [illegible] ten, was zij met haar kind gepakt, en was laats[illegible] de terug gehouden om verzekerd te wezen dat zij [illegible] terug keeren. Zij was gelast te vorderen de uitle[illegible] der opperhoofden door de Portugezen, eene verkl[illegible] dat de Europeanen zich aan Paupa onderwierpe[illegible] aan laatstgemelden te beloven, dat zij konden blij[illegible] te handelen. Geen antwoord werd terug gezonden, [illegible] de vrouw haar kind liever opofferde, dan zich w[illegible] de handen der Zoolas te wagen.

»Zoo bleven de zaken tot mijn vertrek. De v[illegible] ging voort het land in den omtrek te vernielen, [illegible] scheen geen lust te hebben om zich aan gevaar b[illegible] testellen door nader aan de stad te komen. Aa[illegible] anderen kant waren de Portugezen overtuigd, dat [illegible] leger, dat zonder commissariaat was, natuurlijk sp[illegible] tot den aftogt zou worden genoodzaakt."

BRITSCH INDIE.

In den loop van de maand September ll. kwam [illegible] Hindoe in het Kampement te Barotch, residentie [illegible] bay, berigten, dat een tijger van het grootste soort [illegible] zien was in den omtrek van de Nerbuddah, wier o[illegible] bedekt zijn met dik rietgewas, daar te lande dju[illegible] genoemd.

Drie officieren uit dat kampement gingen er op [illegible] wel voorzien van ammunitie en ver dragende gewe[illegible] waarmede zij hoopten het dier op een vrij verre[illegible] stand te zullen dooden.

Aan den voet van een heuvel en digt bij een bo[illegible] rijk beekje gekomen, welks beide oevers door het v[illegible] pad doorsneden werd, ontwaarden zij twee groote [illegible] ningstijgers, een mannetje en een wijfje, het ste[illegible] en woestste soort van allen. Na de drie jagers te[illegible] ben aangekeken, vlugtten de beide dieren op een[illegible] afstand; zij kwamen echter spoedig op hunne sch[illegible] terug en werden door de officieren, die hun spoor v[illegible] den, ontmoet. Een dezer tijgers werd door een c[illegible] bijnschot, dat hem de helft der hersenpan weg n[illegible] gedood. De tweede trok onder een hevig gebrul t[illegible] en verborg zich in een boschje struikgewas, door w[illegible] men hem evenwel zien kon.

De jagers gingen vooruit, zich gesloten houden[illegible] ten einde zich wederkeerig te kunnen verdedigen. [illegible] op het oogenblik, dat zij zich gereed maakten o[illegible] dier te schieten, wierp de tijger zich onverwachts o[illegible] een vreesselijk gebrul op den heer William Biffild, [illegible] ter aarde stortte en een been brak. Daarna woe[illegible] geworden door twee schoten als het ware op zijne [illegible] losgebrand, beet het dier dien heer verschrikkelij[illegible] arm en schouder. Een der officieren doorschoot [illegible] tijger, zonder een oogenblik te verliezen, met 2 k[illegible] de een door de borst en de andere door de kinne[illegible] waardoor hij genoodzaakt werd zijne prooi los te l[illegible] Dit alles geschiedde in minder tijd, dan noodig i[illegible] het te vertellen.

Evenwel was die tijger, hoe ook gekwetst nog [illegible] vreeslijk, en men moest hem met looden staven en [illegible] gelvormige kogels in een lederen zak gewikkeld [illegible] afmaken. De beide officieren vlogen daarna tot hun [illegible] makker, die al zijne kennis had behouden. Zijn [illegible] kerbeen was op verscheidene plaatsen gebroken en [illegible] handen waren verschrikkelijk verscheurd en vermi[illegible] Haastig werd er een inlander te paard naar Bar[illegible] gezonden om een heelmeester te halen, doch de o[illegible] lukkige heer Biffeld had opgehouden te leven, alvo[illegible] men hem eenige hulp kon toebrengen.

Scheepsberigten.

Vertrokken Schepen van *Batavia*.

Datum		*Vlag.*		*Namen der Schepen.*	*Gezagvoerder*	*Naar*
Februarij	20	Nederlandsch	schip	Nederland	P. Huidekoper	Cheribon.
»	22	»	»	Maria Elisabeth.	Jonker	Soerabaya.
»	—	Engelsch	schoen.	Clipper	Marsten *.	Macasser.
»	23	Nederlandsch	bark	Banca	H. Heymans.	China.
»	—	Nederl.Indisch	»	Fathool Hair	Said Juffrie.	Cheribon.

In lading liggende Schepen te *Batavia*

Vlag.		*Namen der Schepen.*	*Gezagvaerder*	*Bestemming.*	*Agenten.*
Nederlandsch	fregat	Jacoba Helena.	L. van Wagtendonk.	Rotterdam	Haeger en Schuurman.
»	bark	Amerika *	Zeeman	Amsterdam	»
»	bark	Eva Johanna *.	de Boer.	Rotterdam	»
»	»	Burgemeester van Reenen.	v. d. Meer v. Kuffeler.	Ned. via Sam. en Soer.	»
»	bark	Equator	J. G. Appel	Nederland	E. Moormann en co.
»	»	Herman *	van Velthoven.		Dummler en co.
»	»	Elisabeth *	W. C. Veenstra.	Soerabaya.	G. Suermondt en co.
»	fregat	Princes Amalia *	van Rhyn van Alkemade	Rotterdam	»
»	bark	Hoop van Capella	Bok	Samarang en Soerabaya	»
»	schip	Admiraal Jan Evertsen *.	N. Kuyper.	Amsterdam	B. Kopersmit en co.
»	fregat	Admiraal Tromp *	J. Tubergen.		»
»	bark	Fop Smit	Swart.		»
»	schip	Philips van Marnix.	E. van Duyn		»
»	bark	Corn. Wern. Eduard *	Kleinhouwer	Soerabaya en Nederland	»
»	»	Ouderkerk a/d Amstel *	D H. Kramer.	Nederland via Samarang	»
»	bark	Maria Anna *.	J. Verschuur	Rotterdam	van Ommeren, Rueb en co.
»	»	Tweeling Zusters *	Carst.	Soerabaya	Adam en co.
»	»	Vertrouwen *.	H. G. Pott.		Landberg, Besoet de Bie en co.
»	schip	Sara Lydia *	B. van der Tak		Reynst en Vinju.
»	schip	Rotterdam *	P. Vis.		»
Nederl.Indisch	schoen	Harriet *.	J. G. C. Ross.	Cocos Eiland	Adam en co
» »	brak	Salim.	Sech Drahim	Samarang.	B. J. Jacobs.
» »	»	Segaffy. *	Sech Drahim.	Sam, Soer. en Macassar.	D. N. Buys en co.
» »	»	Aderaak *	Hadjie Mohamad	Bandjermassing	»
» »	»	Jenoer *	Said Alie.	Samarang en Soer.	»
» »	»	So-ootban *	Sech Banseer	Soerabaya.	»
Deensch	schip	Wodan. *	M. Matthiessen	Nederland	Metzendorff, Wilmans en co.
Hamburgsch	bark	Melvina Vidal *.	C. Jachtman	Nederland	»
»	»	Maria Christina *	Voss	Hamburg	Tolken, Voget en co.
Zweedsch	»	Eclipse *	Brandt	Zweden	Busing, Schröder en co.
»	»	Atalante *.	Sohlberg.	Zweden	»
»	»	Else *.	N. Kruse.	Zweden	»
»	»	Gustaf *.	P. J. A. Bernd.	Stokholm via Soer.	G. Suermondt en co.
»	brik	Edla *	O. Hamarstrom	Zweden	Metzendorff Wilmans en co.
.	schip	Equator *	Soderberg	Zweden	»
Engelsch	brik	Richard Thornton *.	Dalles.	Londen.	Martin, Dyce en co.
»	»	J. A. Jesurun *.	Arnold.		Maclaine, Watson en co.
»	brik	Vivid. *	Williams.		McEwen en co.
»	bark	Ocean Wave.	Luckie.	Hamburg.	Hunter, Houghton en co.
»	»	Minerva *.	Dens	Soerabaya.	»
»	schip	Progressive Age *	A Holms	China	Paine Stricker en co.
Amerikaansch.	bark	Cossack *	Ballard.		»
Bremer	schip	Leontine *.	Dutjen.	Nederland	Metzendorff, Wilmans en co.

De Particuliere Schepen zijn aangeduid met een *

Aangekomen Schepen te *Batavia.*

Datum.	Vlag.	Namen der Schepen.	Gezagvoerder.	Van.		Agenten.
Febr. 20	Nederlandsch . bark	Vertrouwen	H. G. Pott.	Rotterdam.	31 Oct.	Landb. Bezoet de Bie en co.
» —	Nederl.Indisch [illegible]	Hientang /Toedjoe.	J. W. Steevens	Padang.	16 Dec.	Gezagvoerder.
» —	Engelsch . brik	J. A. Jessurun	Arnold	Sydney.	13 July.	Maclaine, Watson en co.
» 21	Z. M. [illegible] stoomsch.	Celebes	luit. t/z. 1 k. de Man.	Soerabaya.	16 Febr.	
» —	Nederl Indisch schoener.	Harriet	J. G. C. Ross.	Cocos eiland.	14 »	Adam en co.
» —	Zweedsch . bark	Else	Kruse	Londen.	11 Nov.	Busing, Schröder en co.
»	[illegible]	Gustaf	P. J. A. Bernd	Buenos Ayres.		G. Suermondt en co.
» 22	Bremer . schip	Leontine	Dutjen	Hamburg		Metzendorff Wilmans en co.
» 23	Nederl Indisch stoomsch.	Banka	Neyts	Soerabaya.		B. Kopersmit en co.
» —	» »	Padang	Persille	Borneo.		»

Aangekomen schepen te *Soerabaya.*

Datum.	Vlag.	Namen der Schepen.	Gezagvoerder.	Van
Febr. 12	N. I.	schooner Digna	Pa Ardie	Probolingo.
» [illegible]	[illegible]	bark Jannetje.	A. Lupcke.	Passaroean.
» —	N. I.	kottter Little Tot.	Katjoong.	»
» 15	»	bark Hing Goan.	Mohamat Tajip.	Grissee.

Vertrokken schepen van *Soerabaya.*

Datum.	Vlag.	Namen der Schepen.	Gezagvoerder.	Naar
Febr. 12	N. I.	bark Amsterdam	Intje Jar	Grissee.
» 13	» »	bark Blora.	van der Beek.	Molukkos.
» —	N. I.	kotter Krabbe	Mardam.	Pasoeroean.
» 15	Eng.	bark Emma	A. Griffin	Hongkong.
» —	N. I	schoener Digna	Pa Ardie	Pasoeroean.

In lading liggende Schepen te *Soerabaya.*

Vlag.	Namen der Schepen.	Gezagvoerder.	Bestemming.	Agenten.
Nederlandsch . schip	Hendrika			
» »	Johanna Geertruide.	L. G. Verbeek	Nederland	Ruyl, Cramer en co.
» »	Christiaan Huijgens	A. Flens	»	»
» »	Laurentius en Emelia	A. J. Jhlower	»	»
» »	Salatiga	A. Knappert	»	»
Nederl.Indisch bark	Tiang Thay	J. N. Besier	»	Schimmelpenninck en co.
» » »	Fathool Joesoer	Lim Pikhie	Banjermassing	Gezagvoerder.
		Sech Baoesir	Sandelhout en Makassar.	Said Jafar Segaf.

Aangekomen schepen te *Cheribon.*

Datum.	Vlag.	Namen der Schepen.	Gezagvoerder.	Van
Febr. [illegible]	[illegible]	bark Aloesmanie	Said Assegaf .	Pekalongan.

Vertrokken Schepen van *Cheribon.*

Datum.	Vlag.	Namen der Schepen.	Gezagvoerder.	Naar
Febr. 12	N. I.	schooner Hap Ing.	Tan Khie	Samarang

Aangekomen Schepen te *Pasoeroean.*

Datum.	Vlag.	Namen der Schepen.	Gezagvoerder.	Van
Febr. 1	Ned.	bark Duiveland	Viersma	Soerabaya.
» 4	N. I.	schoener Katjong	Saka.	»
» —	»	kotter Little Tot	Katjoong	»
» 11	»	schoener Katjong	Saka.	»

Vertrokken Schepen van *Pasoeroean.*

Datum.	Vlag.	Namen der Schepen.	Gezagvoerder.	Naar.
Febr. 4	N. I.	kotter Krabbe	Mardam	Soerabaya.
» 6	»	schoener Katjong	Saka.	»
» 10	Ned.	bark Maria Agnes	Talige	Amsterdam
» 11	N. I.	kotter Little Tot	Katjoong	Soerabaya.
» 12	[illegible]	bark Jannetje	Lupcke	»

Aangekomen schepen te *Bezoekie.*

Datum.	Vlag.	Namen der Schepen.	Gezagvoerder.	Van
Febr. 24	Ned.	schip Cortgene	Ryken	Batavia.
[illegible]		schip Lucia Maria	G. Papineau	Soerabaya.

Aangekomen schepen te *Sumanap*

Datum.	Vlag.	Namen der Schepen.	Gezagvoerder.	Van
Febr. 4	N. I.	schoener Mansoor.	Sagiet	Pasoeroean.

Vertrokken schepen van *Sumanap.*

Datum.	Vlag.	Namen der Schepen.	Gezagvoerder.	Naar
Febr. 8	N. I.	schoener Sumanap.	Pa Djamena	Balie.
» —	»	» Sophia	Siendoe Djaya.	Soerabaya.

Vertrokken schepen van *Tjilatjap.*

Datum.	Vlag.	Namen der Schepen.	Gezagvoerder.	Naar
Febr. 13	Ned.	bark Willem Daniel	de Meester]	Amsterdam.

AANGEKOMEN PASSAGIERS TE BATAVIA.

Met het Eng. schip *Ocean Wave*: mevr. *Lucker* en *familie*.

Met het Ned. schip *Admiraal Tromp*: de kapt. *van Palestein Heldorman*. — luit. *Pluim Mentz*. — offic. van gez *Kramer*.

Met het Ned. schip *Philip van Marnix*: de majoor *van Wely*. — echtgenoot en *kind*. — 2 luitenants *van Winsheyn*. — *Ketjen* en *Romswinckel*. — offic van gez. *van Steenveld*. — de heeren *Blokzyl*. — *van der Marsch Spakler*. — Z. M. troepen.

Met de Eng. brik *J. A. Jessurun*: de heer *Hall*.

Met de Zweed. bark *Else*: de heer *Andersen*.

Handelsberigten.

Aan- en Uitvoer te Batavia *van den* 15 *tot en met den* 20 *Feb.*, 1856.

AANVOER.

Van Hamburg per Hamb. schip *Maria Christiana*, gez. Voss. agt. Tolken Voget en co.

1 kt. galanterien. *Gumprich en Straus.*
3 ks. ijzerwerk. *Dummler en co.*
2 ks. dranken. 2 do. lederwerk. 4 do. manufact. 16 coll. glaswerk. 2 kn. wasdoek. *Busing Schröder en co.*
1 kt. ger. vleesch. 1 do. schilderijen. *v. Ommeren Rueb en co.*
42 led. vaten. *Moormann en co.*
52 vn. teer. 200 ps. ijzeren pannen. 100 vn. brood. 60 do. krijt. 1 kt. zijde goederen. 11 do. meubelen. 3 do. leder. 2 do. speelkaarten. 5 do. kramerijen. 3 do. wapens. 5 do. terpentijn. 49 coll. ijzerwerk. 93 coll. glaswerk. 13 do. manufacturen. 3 do. monsters. *Agenten.*
4300 stav. ijzer. 9 vn. verfwaren. 1 kt. provisien. 2 bn. kurken. 2 ks. lamp. gereedschappen. 8 coll. provisien. 3 kn. kramerijen. 50 ks. zeep. 1 kt. koopmanschappen. *Metzendorff Wilmans en co.*
40 coll. kramerijen. 19 do. manufact. 1 do. diversen. 21 do. glaswerk. 1 bl. laken. 5 kn. diversen. 1 do. zilverwerk. *Bahre en Kinder.*
9 kn. koopmanschappen. 2 ks. kramerijen. 44 do. manufact. 2 do. boeken en 1 pers. 23 do. provisien. 30 do. do. parfumerien. 2 do. leder. 1 do. dranken. 1 do. houtwerk. 1 do. glaswerk. 22 do. koopmanschappen. *Pandel en Stiehaus.*
3 ks. [illegible] *Andreas en co.*
26 ks. dranken. 30 do. spiegels. 7 do. glaswerk. 7 do. provisien. 7 do. kramerijen. 86 do. kooamanschappen. *Knagge en co.*
1 kt. meubelen. 1 vat bier. *Demnitz.*
2 ks. ger. vleesch. 8 do. glaswerk. 14 do. koopmanschapp. *Order.*

Van de Lampongs per praauw Tjemplong gez. Pa Naisa.

25 pic. dammer. 25 do. zw. peper. *Gezagv.*

Van Croé per praauw Pantjallang gez. Sakano.

180 pic. dammer. 4 do. gomolastiek. *Sie Latiep.*

Van Soerabaya per ned. ind. stoomb. *Padang*, gez. Persille. agt. Kopersmit en co.

8 ks. kajoepoetie-olie. *Said achmat Bahasan.*
26 pic. was. 3 kn. manufact. *Said achmad bin Talib.*
1 trommel. *Order.*
3 pic. java koperwerk. 16 corg. java kleedjes. 49 corg. koperwerk. *Said Mohamad Bafadel.*
60/m. ps. java sigaren. *Lim Hoa.*
5 pic. was. *Koe Tjiang.*
1 kt. haardoek. 3 do. madapoll. 5 do. chitzen. 1 do. suikermonsters. 5 ks. manufact. 1 kt. zijde stoffen. *Bahre en Kinder.*
100 corg. sam. sarongs. *Said Mohamad Inbran.*
100 pic. rotting. 50 do. aardappelen. *D. N. Buijs en co.*
1 tros touwwerk. *de Weerdt Ruyl en co.*
15½ corg. java bat. slendangs. 4 corg. do. do. hoofd doeken. 27/20 corg. do. do. kleedjes. 2 15/20 corg. do. do. slendangs. *Order*
1 kt. koralen. *Busing Schröder en co.*
1 kt. naalden. 3 do. scharen. *Hunter Boughton en co.*
100 pic. rotting. *van Slooten Morgan en co.*
46 corg. java bat. sarongs. 5 corg. do. do. kleedjes. 14 6/20 corg. do. do. slendangs. 17 corg. do. do. hoofd doeken. 2 corg. java lederen muilen. 20 doz. eur. blikk. doosjes. 22 pakk. ouwels. 3000 ps. java sigaren. 25/100 pic. koperwerk. *Abdul Hamid bin Noerdien.*
4 pic. koperwerk. *Said Mohamad Bafadel.*
1 kt. goud werken. *Bahre en Kinder.*
1 kt. tafelkleeden. *Gumprich en Straus.*
94 ks. gember. 2 do. hoeden. *Pandel en Stiehaus.*
7 bn. shertings. 9 ks. shertings. *Burt Mijrtle en co.*
1 kt. japonnen. *Busing Schröder en co.*
1 kt. sarongs. *Bahre en Kinder.*
En eenige gouv. goederen.

Van Adelaide per ned. schip *Fop Smit*, gez. Swart. agt. Kopersmit en co.

2697 stav. en boss. ijzer. *Metzenderff Wilmans en co.*

Van Mauk per praauw sampang gez. Radjo.

150 pic. rijst. *Ang Hoey.*

Van Telokdjambie per praauwen sampang gez. Kepeng, Sadja Poengoet.

720 pic. rijst. *Reijnst en Vinju.*

Van Becassie per praauwen sampang gez. Janga en Regoet.

500 zakk. rijst. *Tan Siong.*

Van Becassie per praauw sampang gez. Miedien.

236 pic. rijst. *Tan Siong.*

Van Passilian per praauw sampang gez. Kiroen.

220 zakk. rijst. *Lie Tiang.*

Van Tjelingtjieng per praauwen Papan gez. Dool en Jamin.

200 zakk. rijst. *Assam.*

Van Tjelingtjieng per praauw Papan gez. Alie.

200 zakk. rijst. *Poa Sian.*

Van Tanara per praauwen sampang gez. Kattam Mioedien.

270 pic. rijst. *van Motman.*

Van Tanara per praauw sampang gez. Darsa.

200 pic. rijst. *van Motman.*

Van de Lampongs per praauw Tjemplong gez. Hanep

65 pic. dammer. 18 do. gomelastiek. 80/100 do. was. 2/100 do. ivoor. *Gezagv.*

Van Pangool en Patjitan naar Nederland per ned. schip *Guurtje en Maria*, gez. Boursse Wels.

600 pic. tin. 125 do. rotting. 68 ks. kop. duiten. 8993 pic. koffij. 85 ℔ peper. 2849 5/125 pic. peper. *N. H. M.*

Van Becassia per praauwen sampang gez. Kaidan en Lodok.

600 zakk. rijst. *Lie Kangsoeij.*

Van Mauk per praauw sampang gez. Dakim.

135 pic. rijst. *Piang.*

Van Tjeringien per praauw sampang gez. Mampier.

250 pic. rijst. *Lie Tiangtjong.*

Van Tanara per praauw sampang gez. Kadier.

170 pic. rijst. *Lim Gam.*

Van Krawang per praauw sampang gez. Djaet.

150 zakk. rijst. *Lie Tjoehok.*

Van Tjikarang per praauwen sampang gez. Samoen, Kalim en Lansio.

300 zakk. rijst. *Adjiem.*

Van Becassie per praauw sampang gez. Jamioen.

250 zakk. rijst. *Lim Kio.*

Van Becassie per praauw sampang gez. Samad.

180 zakk. rijst. *Tan Siong.*

Van Rotterdam per ned. schip *Rotterdam*, gez. Vis. agt. Reijnst en Vinju.

1998 keld. genever. 62 vs. boter. 6 ks. manufact. 125 led. leggers. *Agenten.*
10 vs. specie. *Gouvernement.*
7 kn. papier. 24 do. bier. *Haager en Schuurman.*
3 kn. zeep. 2 do. piano. 1 do. lijsten. 100 do. calicots. *Tiedeman en v. d. Burg.*
1 kt. piano. 1 rijtuig. *Tiedeman en v. Kerchem.*
100 hammen. 100 ps. ger. vleesch. 20 ks. bladkoper. 10 vs. spijkers. 45 led. leggers. 10 kn. papier. *Suermondt en co.*
2 kn. manufacturen. *Tolken Voget en co.*
2 kn. koopmanschappon. *Bahre en Kinder.*
110 kn. wijn. 1 do. manufact. *Pandel en Stiehaus.*
2 vs. spijkers. 5 ks. lavender water. *de Fiennes.*
7 pakk. dekens. *Moormann en co.*
5 kn. provisien. 75 hammen. 25 ps. ger. vleesch. 1 vat. haring. *Busing Schröder en co.*
8 ks. manufact. *Metzendorff Wilmans en co.*
4 ks. kantoorbehoeften. *Bruining.*
3 ks. kramerijen. 1 do. lint. *v. d. Voort.*
2 ks. modewaren. *Lejeune.*
8 ks. ijzerwerk. *Niederer.*
3 ks. ijzerwerk. *Chaulan en co.*
10 kn. papier. *v. Haren Noman en Kolff.*
1 kt. laken. 1 do. rijtuig kleeden. *Order.*

Van Tanara per praauw sampang gez. Nasat.

280 pic. rijst. *Lim Gam.*

Van Tanara per praauw sampang gez. Karamoedien.

190 pic. rijst. *van Motman.*

Van Tanara per praauw sampang gez. Djameel.

300 pic. rijst. *Ang Hoeij.*

Van Telokdjambie per praauwen sampang gez. Samoen, en Diens.

465 zakk. rijst. *Reijnst en Vinju.*

Van Krawang per praauw sampang gez. Soema.

250 pic. rijst. *Soe Pair.*

Van Krawang per praauw sampang gez. Sariepien.

200 pic. rijst. *Keang.*

Van Krawang per praauwen sampang gez. Gemoek, en Ketjiel.

400 pic. rijst. *Tjeng.*

Van Telokdjambie per praauwen sampang gez. Antar, en Satam.

420 zakk. rijst. *Reijnst en Vinju.*

Van Krawang per praauw sampang gez. Apang.

240 pic. rijst. *Asioe.*

Van Becassie per praauw sampang gez. Soera.

350 zakk. rijst. *Lim Kiee.*

Van Gedong Gedee per praauw sampang gez. Sadian.

350 pic. rijst. *Adjim.*

Van Tjabang per praauw sampang gez. Amid.

240 pic. rijst. *Tjoetiang.*

Van Stockholm per Zw. schip *Equator*, gez. Soderberg. agt. Metzendorff Wilmans en co.

4617 stav. ijzer. *Agenten.*

Van Amsterdam per ned. schip *Adm. Tromp*, gez. van Tubergen. agt. Kopersmit en co.

10 vs. zilv. munt. 50/m. metselsteenen. 1696 blokk. lood. 1 kt. lood. 23 coll. gouv. goederen. *N. H. M.*
25 tonn. teer. 80 keld. olie. 2 vn. menie. *Agenten.*
40 kn. manufacturen. *Haager en Schuurman.*
100/1 legg. arak. *v. Ommeren Rueb en co.*
34 ks. manufacturen. *Dummler en co.*
4 ks. manufact. 14 coll. provisien. *v. Leeuwen en co.*
1 kt. koopmanschappen. *de Fiennes.*
16 coll. provisien. *de Weerdt Ruyl en co.*
2 ks. diversen. *Paine Stricker en co.*
3 ks. manufacturen. *Tolken Voget en co.*
1 kt. manufacturen. *van Riet en co.*
62 coll. provisien. *Gumprich en Straus.*
7 ks. papier. *H. M. van Dorp.*
10 ks. provisien. *Adam en co.*
17 coll. provisien. *Agenten.*

voor Samarang.

5 ks. provisien. 92 do. manufact. 1 kt. inkt. 1 kt. boeken. 25/2 pijp. bier. 75 kn. bier. 4 ks. provisien. 19 do. diversen. 1 do. drukwerken.

voor Soerabaya.

2 ks. provisien. 1 do. zilverwerk. 1 vaatje ijzerwerk. 1 kt. boeken. 51 ks. manufact. 2 do. eau de cologne. 7 do. zeildoek.

Van Amsterdam per ned. schip *Pictura*, gez. Scholten. agt. Kopersmit en co.

10 vs. zilv. munt. *N. H. M.*
332 tonn. steenkolen. *Cores de Vries.*

Van Amsterdam per ned. schip *Philips van Marnix*, gez. van Duyn. agt. Kopersmit en co.

10 vs. zilv. munt. *N. H. M.*
64/1—12/2 led. leggers.
35/1 led. leggers. *Haager en Schuurman.*
25/1 » » *Dummler en co.*
25/1 » » *Suermondt en co.*
15 keld. genever. *Agenten.*

Van de Lampongs per praauw Tjemplong gez. Pa Dragman.

130 pic. dammer. 35 do. gomelastiek. *Gezagv.*
80 doz. spiegeltjes. *Oude lading van Batavia.*

Van Rotterdam per ned. schip *Vertrouwen*, gez. Pott. agt. Landberg en co.

10 vs. zilv. munt *N. H. M.*
100/1 leggers. *van Ommeren Rueb en co.*
50 ps. hammen. 12 vn. teer. *Order.*

Van Telokdjambie per praauw sampang gez. Arsa.

170 zakk. rijst. *Reijnst en Vinju.*

Van Karang Serang per praauw sampang gez. Takar.

245 pic. suiker. 20 do. rijst. *Oetj Lioewkong.*

Van Tjelintjieng per praauw Papan gez. Doel.

200 pic. rijst. *Assam.*

Van Passilian per praauwen sampang gez. Salidien en Kasting.

500 pic. rijst. *Lie Tiang.*

Van Tanara per praauw sampang gez. Djok.

200 pic. rijst. *Tie Koseng.*

Van Padang bestemd voor Samarang of Soerabaija.

1 paard *Said achmat bin Segaf.*

Van Bencoelen bestemd voor Samarang of Soerabaija.

150 pic. zw. peper. *Moch. Doenie.*
$29^{81}/_{100}$ pic. oliph. beenderen. *Lie Tjaij.*
$37^{1}/_{2}$ pic. tabak. *Lim Boe.*
$41^{97}/_{100}$ pic. zw. peper. *Sie Toentah.*
31 pic. tabak. *Soedaij.*
20 pic. dammer. 1 dito kalk. *Hadjie Taman.*
35 pic. dammer. *Oeij Ngoteng.*

UITVOER.

Naar Billiton per ned. ind. schoener *Serre Billiton*, gez. Saleh.

2000. ps. zilv. sp. matten. *f* 2000. zilv. specie. 70 pic. rijst. *Reynst en Vinju.*
1 corg. batv. bat. sarongs. 5 corg. do. do. slendangs. *Gezagv.*

Naar Indramaijoe per praauw sampang gez. Siedien.

1 kt. longcloths. 11 pic. was. 65 pic. olie. 1 kt. bat batik slendang 1 kt. chin. vuurwerk. 1 do. thee. 1 ham. *Tjo Eng.*

Naar Bawean per praauw Tjemplong gez. Djoeliao.

f 200. specie. *Aan boord gebleven lading van de Lamprnge.*
f 1000.— rec. aan duiten. $^{1}/_{2}$ corg. bat. zw. katoen. 4 ps. ongebl. katoen. 1 pak roode garen. 2 ps. doerias. 1 led. kist. *Gezagv.*

Naar Stockholm over Soerabaija. per Zw. schip *Sydpolen.* gez. Soderberg agt. Suermondt en co.

$10/_{1}$ $20/_{2}$ leggers arak. 2000 ps. koehuiden. 1557 pic. suiker. *Agenten.*
782 pic. suiker. *Metzendorff Wilmans en co.*

Naar Nederland via Samarang en Soerabaija. per ned. schip *Derkina Titia*, gez. van Zyp. agt. Dammeler en co.

10 ks. aardewerk. *Order.*
91 ks. manufact. *de Weerdt Ruyl en co.*
6 ks. madera. 2 ks. politoer olie. 5 vs. zwart. 15 vs. loodwit. *Gezagvoerder.*
8 kn. limonade. 6 dito provisien. *Gezagvoerder.*
zijnde aanboord gebleven lading van Nederland zie verdere lading voor Samarang en Soerabaija Java-Bode dd. 6 Feb. 1856 no. 11.

Lading voor Nederland.

350 pic. suiker. $2^{60}/_{100}$ dito foelie. $1^{75}/_{100}$ notenmuskaat. *Agenten.*
1072 pic. rijst. *Moorman en co.*
300 pic. tin. *N. H. M.*
25 pic. rotting. *Moormann en co.*

Naar Soerabaija per ned. schip *Eensgezindheid*, gez. Portengen. agt. Kopersmit en co.

13 ks. zilv. munt *f* 195.000 *Havenmeester*

Naar Zweden per Zw. schip *Amalia Maria*, gez. Swensen. agt. Busing Schröder en co.

$130/_{1}$ leggers arak. 65 ps. buffelhuiden. 880 dito koehuiden. 4081 pic. suiker. 170 dito rijst. 160 dito zw. peper. 300 dito koffij. $207^{90}/_{100}$ dito gambier uit entrep. *Busing Schröder en co.*

Naar Zweden via Soerabaija per Hamb. schip *Wilhelmina Maria*, gez. Huntschon. agt. Metzendorff Wilmans en co.

1333 pic. suiker. *Suermondt en co.*

Naar Cheribon per praauw Majang gez. Kattie.

3 bn. beng. chitzen. 3 kn. div. koopmanschappen. 12 ps. arab tapijten. 10 vs. geeloker. 7 zakken. comijn zaad. 8 ks. eur. wit katoen. 1 ks. arab zijde tjindees. *Said Mohamad Aljdiet.*

Naar Nederland via Samarang per ned. schip *Columbine*, gez. Andresen. agt. Tiedeman en v. d. Burg.

105 bn. wol. *N. H. M.* Aan boord gebleven lading v. Sydney.
300 pic. tin. 100 do. rotting. *N. H. M.*

Naar Indramaijoe per nep. schip *Marianne*, gez. Rietmeijer. agt. Reijnst en Vinju.

60 pic. rotting. 45 do. sapanhout. 6/m. goenie-zakken en 1 baaltje garen. *Agenten.*
3 kogel. kisten en pak milit. goederen. *Gouvernement.*
1 kt. bloembollen. 1 vat wijn. 2 ps. ijzerwerk. 1 tromm. modewaren. 2 platen ijzer, *Tiedeman en van Kerchem.*

Naar Palembang per ned. schip *Kim Tiangtaij*, gez. Goeij Potjoan.

18 tonn. java soija. 1 pic. vitriool. 6 corg. bat. slendangs. $1^{1}/_{2}$ pic. meel. 4 do. suiker. 7 corg. bat. doeken. $2^{1}/_{2}$ corg. zw. kleedjes. $2^{1}/_{2}$ corg. eur. sarongs. 1 eur. wit katoen. 5 do. naaigaren. 1 bl. gekl. do. 6 pic. zink. 20 vs. loodwit. 4 pic. wortelhout. 1 kt. bat. bl. katoen. 1 pak speelkaarten. 100 ks. zeep. 4 vn. meel. 1 kt. hanglampen. 1 kt. batv. bat. kleedjes. 1 pak bat. slendangs. 15 ellen groen laken. 4 ps. chin. lantaarns. *Goeij Potjoan.*
1 bl. naaigaren. *Meena.*
1 kt. eur. chitten. *Seck Oemar Bagawie.*
1 kt. porcelein en glaswerk. 2 do. gedr. vruchten. 1 do. wijn. 1 do. provisien en blik. 1 do. vruchten op water. 1 do. gember. 1 do. diversen. 1 do. vleesch en blik. 1 do. lampen en glaswerk. 10 vs. boter. *Louran en v. Walcheren.*
3 ks. ongebl. katoen. 1 do. longcloths. 8 corg. sarongs. $1^{1}/_{2}$ corg. eur. sarongs. 1 do. do. doeken. *Said abd. bin Oemar Bafagie.*
1 kt. madr. zw. katoen. 1 kt. zw. katoen. 10 corg. eur. sarongs. 1 kt. eur. slendangs. 1 kt. eur. doeken. 1 kt. eur. sarongs. $3^{12}/_{100}$ corg. madr. zw. katoen. 10 corg. eur. doeken. 1 kt. chitzen. 2 ks. ongebl. katoen. 1 kt. bat. gedr. sarongs. *Said Mohamad Segaf.*
4 ks. eur. fl. katoen. 8 ks. div. koopmanschappen. 70 doz. eur. zeep. 19 doz. pennemessen. 2 bn. wit garen. *Said Hoessin bin Segaf.*
f 10,000.— zilv. specie. *Gezagv.*
1 kt. bat. bl. katoen. *Said abd. bin Oemar Bafagie.*
2 kn. div. koopmanschappen. 1 pak eur. chitzen. *Abdul Hamiet bin Noerdien.*
1 kt. eur. kat. doeken. 2 corg. eur. woll. dekens. $3^{4}/_{20}$ corg. satt. stroomatten. *Said abdul Rachman bin Achmat.*
1 kt. eur. kot. slendangs. $4^{1}/_{2}$ carg. doeken. 5 ps. chitzen. *Said Hoessin Segaf.*

Naar Nederland via Soerabaya per ned. schip *Twee Jeannes*, gez. Noordziek. agt. Tiedeman en v. d. Burg.

200 ks. gember. *Order.* Aan boord gebleven lading v. China.
1680 pic. suiker. 2358 do. rijst. 50 legg. arak. *Bahre en Kinder.*
$50/_{1}$ legg. arak. *de Weerdt Ruyl en co.*

Naar Macasser en de Molukkes via Samarang en Soerabaya per ned. ind. stoomb. *Macasser*, gez. Schmidt. agt. Kopersmit en co.

voor Ambon.

50 keld. genever. 4 ank. roode wijn. 14 vn. bier. uit entrep. 3 kn. wijn. 1 do. eau de cologne. 1 vaatje kurken. 100 ks. zeep. 6 kn. roode wijn. $5/_{2}$ vn. meel. 1 kt. provisien. 15 vs. boter. *van den Broek en co.*
1 kt. zijde goederen. 1 do. eau de cologne. 1 do. woll. goederen. 15 ks. provisien en blik. 1 do. bitter. 2 do. likeuren. 2 do. meubelen. 1 do. kramerijen. 1 do. woll. zijde goederen. 1 do. milit. ornementen. 1 do. schulpen. 1 do. woll. goederen. 6 do. ijzerwaren. 1 vat do. *Harmsen.*
12 ks. cognac. $^{1}/_{2}$ pijp. cognac. uit entrep. *v. d. Broek en co.*

voor Banda.

25 keld. genever. uit entrep. *v. d. Broek en co.*
3 ks. milit. goederen. *f* 100,000.— rec. *Gouvernement.*

voor Menado.

100 keld. genever. uit entrep. *v. Ommeren Rueb en co.*
2 ks. manufact. uit entrep. *Metzendorff Wilmans en co.*
1 kt. geb. sarongs. *Maclaine Watson en co.*
5 ks. diversen. uit entrep. *de Weerdt Ruyl en co.*

voor Ternate.

20 vn. bier. uit entrep. *de Weerdt Ruyl en co.*

voor Macasser.

1 kt. tan. bat. doeken. *Said achmat bin Takip.*
1 pakje. *Gouvernement.*
1 bl. ravensdoek. uit entrep. *Plump en co.*
2 ks. rood katoen. 1 do. diversen. uit entrep. *Busing Schröder en co.*
3 vn. gez. vleesch. uit entrep. *Agenten.*
20 vn. bier. *v. d. Broek en co.*

voor Samarang.

23 ks. milit. goederen. 9 do. geneesmiddelen. eenige mar. goederen. 20 coll. gouv. goederen. *f* 195000.— zilv. munt. *Gouvernement.*
2 vn. hammen. *Platen.*
3 ks. wit katoen. 1 do. chitzen. 1 do. champagne. 1 do. chitzen. *Tjie Oekie.*
1 kt. boeken. 1 do. diversen. *Agenten.*
1 kt. glaswerken. *Brown.*
8 ks. waij. kleeren. 4 do. do. gereedschappen en instrumenten. *Tan Sengpo.*
3 coll. diversen. 5 ks. regaal. *Agenten.*
1 kt. ginghams. 3 ks. gev. katoen. 5 do. mousselines. 1 do. wit katoen. 6 do. div. chitzen. 1 kt. eur. langekleedtjes. 5 do. eur. doeken. *Tjie Oekie.*
10 ks. shertings. 5 bn. do. 9 ks. gedr. katoen. 10 do. cambrics.

voor Soerabaya.

30 thails stofgoud. *Said alie Hindoean.*
2 ks. provisien. 1 do. wijn. 2 vs. boter. *v. d. Broek en co.*
100 vn. meel. 22 ks. milit. goederen. 9 do. geneesmiddelen. *Gouvernement.*
1 kt. rhijnwijn. 1 do. kleederen. 2 paarden. 1 tromm. diversen. 2 md. tuigen. 2 pakk. kleederen. 1 kt. diversen. *de Weerdt Ruyl en co.*
3 ks. batv. bat. sarongs. $40/_{100}$ pic. kasoemba. *Kee Tjiang.*
2 ks. klokken. 1 do. am. beschuit. 6 md. aardappelen. *Gaspers.*
2 ks. everlasting. 5 do. opium. uit entrep. *Mc. Ewen en co.*
6 ks. rood katoen. uit entrep. *Burt Myrtle en co.*
1 kt. regaal. *Tiedeman en v. d. Burg.*
1800 ps. zilv. sp. matten. *Said aloewie Satrie.*
27 trossen touwwerk. *Plump en co.*

Naar de Lampongs per praauw Toop gez. Hadjie Oesoep.

$24^{14}/_{20}$ corg. batv. slendangs. 7 do. do. zw. katoen. $2^{8}/_{20}$ do. do. zw. sarongs. 8 do. do. zw. doeken. $7^{1}/_{2}$ pic. gambier. 10 ps. batv. golloks. $50/_{100}$ pic. lood. 237 ps. eur. ongebl. katoen. 113 do. do. madapoll. 13 do. do. geel katoen. 26 do. do. chitzen. 85 doz. eur. kat. doeken. 140 corg. eur. sarongs. 50 ps. eur. ginghams. 17 ps. eur. rood katoen. 2 doz. eur. zijde doeken. 180 pakjes eur. naaigaren. 5 ps. woll. dekens. 9 riemen holl. papier. 19 doz. eur. scheermessen. 10 ps. eur. slendangs. 5 doz. tabak doosen. 5 do. brillen. 21 do. messen. 400 ps. vuurslagen. 10 doz. knoopen. 5 do. thee kommetjes. 20 do. bordjes. 1 pakje medicijn. $80/_{100}$ pic. dadels. *Sie Bedoe.*
80 pic. rijst. $3^{1}/_{2}$ corg. batv. bat. slendangs. 3 corg. do. do. doeken. 10 ps. batv. zw. katoen, 40 ps. eur. ongebl. katoen. 4 corg. eur. sarongs. 3 doz. eur. doeken. 2 pic. gambier. 300 ps. zilv. sp. matten. *Hadjie Oesoep.*

Naar Nederland via Soerabaya per ned. schip *Zeenimph*, gez. Witsen Elias. agt. Haeger en Schuurman.

voor Soerabaya.

40 md. steenen. 2 ks. provisien. 6 do. eau de cologne. *Agenten.*
3 coll. provisien. 20 vs. boter. *van Kleeff en co.*
18 ks. rhijnwijn. *Reijnst en Vinju.*
f 195,000.— zilv. munt. *Gouvernement.*
1 md. wagen. en passagiers goederen. *Rauss.*

voor Nederland.

400 pic. tin. *N. H. M.*

Aan- en Uitvoer te Samarang *van den* 31 *Jan.* *tot en met den* 14 *Feb.* 1856.

AANVOER.

Van Nederland over Batavia per ned. bark *Christiaan Huijgens*, gez. A. J. Jhlower.

Zie Uitvoer te Batavia Java-Bode dd. 6 Feb. 1856 no. 11.

Van Nederland over Batavia per ned. schip *Louisa Jacoba Johanna*, gez. B. Deurholt.

Zie Uitvoer te Batavia Java-Bode dd. 6 Feb. 1856 no. 11.

Van Amerika over Batavia per Amer. schip *Iscort*, gez. Schibije.

100 bn. drills en 1/8 vaatje brandewijn. *Damnitz en co.*

Van Amsterdam per ned, brik *César*, gez. S. Hooglandt.

150 kn. en 1 pak monster wit katoen. *N. H. M.*
28 vn. en 29 kn. koopmanschappen. 98 kn. aardewerk. 25 kn. en 1 pakje monsters. manufact. en 1 doosje ducaten. *J. Hijmans.*
1 rijtuig 1 pak. 17 kisten. 1 kistje en 1 bl. koopmanschapp. 1 kt. lucifers. 5 kn. diversen. 4 kn. spiegels. 1 kt.... 2 ks. zilveren werken. 1 portret. 50 kn. en 12 halve pijpen bier en 3 kn. boeken. *Dorrepaäl en co.*
22 kn. en pakje monsters manufact. en 30 md. champagne wijn. *v. d. Broek en Veeckens.*
2 kn. koopmanschapp. en 1 kt. poppen. *Oliphant en co.*
3 kn. koopmanschapp. en lederwerk. *J. Knugge en co.*
1 kt. zijde stoffen. *White.*
3 vs. boter en 1 kt. provisien. *Potter.*
1 pakje. *d'Abling van Giessenburg.*
11 kn. en 1 pakje monsters manufact. en 112 vs. boter. *Order.*

Van Batavia per ned. ind. brik *Bijster*, gez. Said abd. bin Salim Aboebakar.

Zie Uitvoer te Batavia Java-Bode dd. 16 Feb. 1856 no. 14.

Van Batavia per ned. ind. bark *Ellen*, gez. J. Winter.

Zie Uitvoer te Batavia Java-Bode dd. 13 Feb. 1856 no. 13.

Van Nederland over Batavia per ned. brik *Kundigheid*, gez. H. H. Smit.

Zie Uitvoer te Batavia Java-Bode. dd. 9 Feb. 1856 no. 12.

Van Sydney over Batavia per ned. bark *Columbine*, gez. A. J. Andresen.

Lading voor Sydney.

150 bn. wollen. *Order.*

UITVOER.

Naar Singapore over Batavia per ned. ind. stoomb. *Koningin der Nederlanden*, gez. J. Prins.

Zie Aanvoer te Batavia Java-Bode dd. 2 Feb. 1856 no. 10.

Aan- en Uitvoer te Soerabaija *van den* ... *tot en met den* 12 *Feb.* 1856.

AANVOER.

Van Batavia per ned. schip *Emmij*, gez. A. B... Mc. Millan Marten en co.

Zie Uitvoer te Batavia Java-Bode dd. 6 Feb. 1856 no. ...

Van Batavia per ned. ind. bark *Hamadanie*, gez. ... Young. agt. Adam en co.

Zie Uitvoer te Batavia Java-Bode dd. 30 Jan. 1856 no. ...

Van Batavia per ned. ind. schip *Attiat Tulbarie*, gez. ... Oemar. agt. Gezagvoerder.

Zie Uitvoer te Batavia Java-Bode dd. 16 Feb. 1856 no. ...

Van Batavia en Samarang per ned. schip *Christiaan* ... gez. A. J. Ihlower. agt. Ruyl Cramer en co.

Zie Uitvoer te Batavia Java-Bode dd. 6 Feb. 1856 no. 1...

Van Londen en Batavia per ned. schip *Salatiga*, gez. ... Besier. agt. Schimmelpenninck en co.

Zie Uitvoer te Batavia Java-Bode dd. 2 Feb. 1856 no. ...

UITVOER.

Naar Bima per ned. ind. brik *Soeoddin*, gez. Sech ... bin Said Baoesir.

$7^{1}/_{2}$ st. java koperwerk. 100 st. ongebl. katoen. 1 kt. eur. ... *Said Oemar bin Mohamat Segaf.*
3 kn. calicots. *B. J. van Eck en co.*
3 kn. lijnwaden en div. goederen. 3 pic. java koperw... *Jafar.*
2 kn. doeken en slendangs. *Fraser Eaton en co.*
2 kn. gedr. katoen. *Mc. Millan Marten en co.*
2 kn. lijnwaden. *Sech Oemar Bahasoan.*

Naar Bali per ned. ind. schoener *Santo*, gez. Go Tj...

5000 st. dakpannen. $^{1}/_{2}$ pic. ijzer en eenige kleinigheden. ...
1 kt. gedr. katoen. 1 do. opium. *Mc. Millan Marten en co.*
$30^{75}/_{100}$ pic. gambier. 2 kn. opium. *Tan Bindjang.*
2 kn. opium. *Go Ngotian.*
1 kt. opium. *Fraser Eaton en co.*

Naar Nederland per ned. schip *Duiveland*, gez. J. C. Vi...

42 kn. kop. duiten. 100 pic. rotting. *N. H. M.*

Naar Nederland per ned. schip *Constantia*, gez. J. Kale...

$10754^{07}/_{100}$ pic. suiker. 100 do. rotting. 70 kn. kop. duiten. ...

Naar Amsterdam per ned. schip *Telegraph*, gez. P. J. R...

1454 st. koehuiden. 98 st. buffelhuiden. *Ruyl Cramer en co.*
$4722^{34}/_{100}$ pic. suiker. *B. J. van Eck en co.*
$159^{43}/_{100}$ pic. tabak. 4 kn. kaijoepoetie-olie. *P. Kersel en co.*

Naar de Molukkos per ned. ind. bark *Indramaijoe*, gez. ... Said bin Oemar Alketerie.

4 kn. sarongs. *Adam en co.*
7 kn. calicots. *van Leeuwen en co.*
1 bl. bl. katoen. *Mc. Millan Marten en co.*
4 kn, madapollams, *B. J. van Eck en co.*
3 kn. man. sigaren en madapollams. *Fraser Eaton en co.*
2 vn. boelemmermessen. *Major Matzen en co.*
1 kt. en 1 bl. madapoll. en katoen. 3 kn. lijnwaden. *Adam* ...
180 ks. zeep. 1485 pic. rijst. 110 kn. zeep. 96 coll. div. ko... schappen en eenige kleinigheden. Diverse Arabieren.

Naar Australie per Eng. schip ... gez. Alexa...

2 kn. binares opium. 2300 st. goenie-zakken. 3 vn. notenmu... 1 kt. foelie. *Fraser Eaton en co.*

Naar Nederland via Probolingo per ned. schip *Provincie Drenthe*, gez. H. Beckering.

$1202^{48}/_{100}$ pic. suiker. 3600 do. koffij. 10 do. rotting. *N. H.* ...

Naar Nederland per ned. schip *Alblasserdam*, gez. P. G. P...

150 pic. rotting. $9000^{10}/_{100}$ do. suiker. $2683^{88}/_{100}$ do. rijst. 16... koffij. *N. H. M.*

Naar Nederland per ned. schip *Hendrina*, gez. C. M. Pomp...

$7000^{07}/_{100}$ pic. suiker. $53^{44}/_{100}$ do. geelhout. 179 do. koffij. ... rotting. 3312 do. rijst. *N. H. M.*
1 vat meel. *Kuiper.*

Naar Molukkos en Macassar per ned. ind. stoomb. *Ambon*, gez. Hugenholtz.

135 ks. eur. zeep. 77 coll. lijnwaden dranken en eenige ... *W. Cores de Vries.*
23 kn. wijn. *Schimmelpenninck en co.*
50 vn. bier. 100 keld. genever. 2 kn. manufact. *Ruyl Cramer* ...
1 kt. lijnwaden. *Baadilla.*
5 kn. lijnwaden. *Fraser Eaton en co.*
2 kn. lijnwaden. *Mc. Millan Marten en co.*
3 kn. madapollams. *J. F. van Leeuwen en co.*
28 kn. en ks. lijnwaden en koopmanschappen. *Schimmelpenninck en co.*
2 kn. madapollams. *B. J. van Eck en co.*
100 keld. genever. *Boechholtz.*
1 kistje regaal. *van den Broek en co.*
1 kt. lijnwaden. 34 coll. chin. goederen. lijnwaden en eenige ... nigheden. div. Arabieren en Chinezen.
86 coll. koopmanschappen. dranken en lijnwaden. *W. Cores de* ...
15 kn. dranken. *Karthaus en Melchers.*
1 pijp. bier. 1 pak kurken. *Gebr. van Delden.*
21 coll. ijzerwerk, *Ruyl Cramer en co.*
10 pic. suiker. 100 ks. zeep en eenige coll. dranken en prov... *Schimmelpenninck en co.*

Naar Batavia per ned. ind. stoomb. *Macassar*, gez. H. Sch...

Zie Aanvoer te Batavia Java-Bode dd. 12 Jan. 1856 no. 4.

Naar Bima per ned. ind. bark *Djabier*, gez. Mohamed. ...

5 kn. tjindees. *Adam en co.*
3 kn. en pakk. lijnwaden. *Sech Oemar Bahasoan.*
4 krandj. borden. *Gezagv.*

Naar Amsterdam per ned. schip *Soeburg*, gez. H. L. Evers...

$8228^{00}/_{100}$ pic. suiker. 1764 st. runderhuiden. *N. H. M.*
1 vat meel. *B. van der Zwaan.*

Naar Bandjermassing per ned. ind. bark *Fatah Nassar*, gez. Sech Alie.

6 kn. en 214 corg. lijnwaden. *Sech alie bin Smeer.*

Naar Nederland per ned. schip *Anna Christina*, gez. J. C. J...

25 pic. rotting. $4918^{73}/_{100}$ pic. rijst. 699 pic. koffij. 40 pic. ... perchs. 1 kt. rariteiten. 5 ks. confituren. 1 ks. gember. ... zuren. 1 do. confituren. *Schimmelpenninck en co.*
1306 st. koehuiden. 692 st. kopperallen van koehoeten. *B. J. v... Eck en co.*
$79^{60}/_{100}$ pic. tabak. *Adam en co.*
1 kistje gember. *Dirksen.*

GEDRUKT EN UITGEGEVEN TE BATAVIA BIJ W. BRUIN...